Azg
Ազգ
6 ՄԱՅԻՍ 2008 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 85 (3979)

Վեհափառն այսօր մեկնում է Վատիկան

Հռոմի կաթոլիկ եկեղեցու ղեկ Բենեդիկտոս 16-րդ պապի հրավերով այսօր Ամենայն հայոց կաթողիկոս Գարեգին Երկրորդը կմեկնի Վատիկան՝ երկու եկեղեցիների միջև եղբայրական հարաբերությունների առավել սերտացման համար: Այս մասին տեղեկացնում է Մայր աթոռ Սուրբ Էջմիածնի մամլո դիվանը: Մայիսի 6-9 Վեհափառ հայրապետը հանդիպում կունենա Հռոմի քահանայապետի, քրիստոնեական միության աջակցման հանրապետական խորհրդի նախագահ կարդինալ Վալտեր Կասպերի հետ: Նույն օրերին Նորին Սուրբ օծությունը կայցելի պապական համալսարան եւ պապական արեւելյան ինստիտուտ:

Մայիսի 10-13-ը Ամենայն հայոց հայրապետը հանդիպումներ կունենա Իտալիայի հայ համայնքի հետ, կնախագահի Միլանի «Սուրբ 40 մանուկ» հայկական եկեղեցու հիմնադրման 50-ամյակին նվիրված միջոցառումները, ինչպես նաեւ կլինի Վենետիկի Սուրբ Ղազար կղզում: Վեհափառին ուղեկցում են եկեղեցու բարձրաստիճան հոգեւորականներ եւ բարեւար հայորդիներ:

Երկխոսության հնարավորությունը

ՄԱՐԻՈՆ ԽՈՒՇԱՏՅԱՆ

Ինչ պարզվեց Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի՝ կառավարության նիստերի դահլիճում իր կողմնակիցների կոնգրեսում հնչած ելույթից: Նախ՝ որ Տեր-Պետրոսյանին այս պահին ժամանակ է պետք իր հետագա քայլերը պլանավորելու համար: Եթե սա ավելի բացենք՝ կտեսնենք, որ նա այս պահին մի տեսակ խուսափում է պատասխանատու որոշումներ ընդունելուց կամ, այլ կերպ ասենք, պատասխանատու որոշումներ կայացնելու համար նրան ժամանակ է պետք: Եվ ամենն էլ, որ հետեւում է ի սկզբանե, 1988 թվականից, այս քաղաքական գործչի գործելակերպին, խոսքի տնայնությանը, որոշումներ կայացնելու հերթագայությանը, այսօր կարող է պնդել, որ նա ոտքը կախ է զցում: Ինչ կարող է սա նշանակել: Սա նշանակում է, որ անկախ այն բանից, թե Մելիք-Ադամյանում հավաքված էին անհամբեր, անմիջապես փոփոխություններ ցանկացող հեղափոխական շերտեր, որ Տեր-Պետրոսյանը մարտի 1-ից այս կողմ բավական մտածելու ժամանակ էր ունեցել, էլի ժամանակ է ուզում՝ անելիքը դեռ չգիտե: Այդ բանի համար պատճառ կարող են լինել նաեւ իշխանական թեւերից եկող տարբեր ազդակները, որոնք ուղղակողները չեն բացառում ինչ-որ աստիճանի երկխոսության կայացումը, հանի որ այս պահին Հայաստան երկրի համար այնքան էլ բարեհաջող ժամանակ չէ՝ նկատի առնելով միջազգային բանակցումներն ու դրանց անդադար-ը Հայաստանի շուրջում, սոցիալական ծանր հետեւանքներով, ԼՂՀ բանակցությունների շուրջը ստեղծված անհասկանալի վիճակը, եղրակացությունների ականջքաղցր՝ 1609 բանաձեւի տեսով, ամերիկյան սպառնալիքները՝ «հազարմյակի մարտահրավերները» կասեցնելու վերաբերյալ:

Տես էջ 2

«Զարթօնքը» սկսեց վերահրատարակվել

Լիբանանի մայրաքաղաք Բեյրութից լավ լուր սպասվեց՝ շուրջ 16 ամիս տեւած անհասկանալի դադարից հետո մայիսի 1-ին վերսկսել է լույս տեսնել Ռամկավար ազատական կուսակցության 71-ամյա պատմագիտական «Զարթօնքը»: 1937-ի սեպտեմբերի 26-ին մեծ բանաստեղծ եւ ազգային-կուսակցական գործիչ Վահան Թեքեյանի խմբագրապետությամբ լույս տեսած թերթը հետագա տարիների խմբագիրների՝ Հովհաննես Պողոսյանի, Գերսամ Սիսոնյանի եւ հաջորդների ղեկավարությամբ ուղեցույցային դեր է կատարել սփյուռքահայ մամուլի պատմության մեջ, մասնավորապես Լիբանանի ու Սիրիայի հայաբնակավայրերի կյանքում: Հետեւաբար նրա ցավալի՝ 16-ամսյա լռությունը խոր տխրություն եւ անգամ զայրույթ էր առաջացրել ընթերցողական շրջանակներում:

Թերթի վերոհիշյալ համարում Լիբանանի խորհրդարանի ՌԱԿ անդամ Հակոբ Գասպարյանի հետ նորանշանակ խմբագիր Հայր Կարապետյանի անցկացրած հարցազրույցից տեղեկանում ենք, որ 16 էջանոց «Զարթօնքը» առժամանակ հրատարակվելու է երկաբաթյա դրությամբ եւ որոշ ժամանակ անց փորձ է արվելու վերադառնալու օրաթերթային ռեժիմի: Տեղեկանում ենք նաեւ, որ թերթի սեփականատերերն են Զարթօնքի ընկերակցությունը՝ «Հիրակ հրատարակչական ընկերակցությունը» եւ Թեքեյան մշակութային միությունն ու Ռամկավար ազատական կուսակցությունը համասեփականատերերն են թերթի՝ որպես իրավաբանական անձինք: Հավանաբար հետագայում առիթ ունենանք անդրադառնալու այս՝ իր մանվածապատ խնդրին, ինչպես նաեւ նախկին խմբագիր Պարույր Աղբաբյանի վերաբերյալ թերթի այս համարում լույս տեսած վարչական տգեղ «Ազդին», բայց մինչ այդ մեր գոհունակությունն արտահայտենք հայ մամուլի հնագույն անդամներից մեկի՝ «Զարթօնքի» վերսկսման առթիվ:

ՀԱՍԱՐՈՍ

Նախագահը ընդունեց HSBC բանկի ղեկավարությանը

Նախագահ Սերժ Սարգսյանն այսօր ընդունել է սփյուռքահայ գործարար եւ բարեւար Վալտ Մանուկյանին եւ HSBC բանկի գործադիր տնօրենների խորհրդի անդամ Դեյվիդ Բադդին: Հանդիպման ընթացքում քննարկվել են Հայաստանում ներդրումային միջավայրի բարելավման, սփյուռքի ներուժի լիարժեք օգտագործման խնդիրները: Երկուսդ նշվել է, որ Հայաստանն ունի մեծ ներուժ, որի ճիշտ օգտագործումը կարող է մեծապես խթանել տնտեսության զարգացումը, այդ թվում՝ զբոսաշրջության ծավալների ավելացումը: Անդրադարձ է կատարվել Հայաստանում HSBC բանկի գործունեության ընդլայնման հեռանկարին:

Հայաստանից Նյու Յորք՝ խաչքար

Հայաստանի պատմության պետական թանգարանը Նյու Յորքի աշխարհահռչակ «Մետրոպոլիտեն» արվեստի թանգարանին երկարաժամկետ ցուցադրության համար տրամադրել է 909 կգ կշռող մի խաչքար, որ ներկայումս Միացյալ Նահանգներում թանգարանային ցուցադրության ներկայացված միակ խաչքարն է: Լոռու մարզում ստեղծված խաչքարի տեղադրումը կազմակերպել եւ վերահսկել է Հելեն Էվանսը, իսկ փոխադրման եւ տեղադրման ծախսերը հոգալու գործում զորակցել է «Հակոբ Գետրգյան» հիմնադրամը: Հ. Էվանսը «Մետրոպոլիտեն» թանգարանից Յեկ Սուլթանյան կրտսերի հետ այցելել է Հայաստան՝ կրթության նախարարության եւ պատմության թանգարանի վերահսկողությամբ եւ ՀՀ նախագահի գրասենյակի հետ խորհրդակցությամբ խաչքարն ընտրելու համար:

Ազգայնականների օր Թուրքիայում

Մայիսի 3-ին ողջ աշխարհը նշեց մամուլի ազատության, իսկ թուրք ազգայնականները՝ «ազգայնականների» օրը: Շաբ հանդիսավոր օրվա առթիվ պատասխանատու հայտարարություն է արել «գորշ գայլերի» հաղթական կազմակերպության՝ Ազգայնական շարժում կուսակցության նախագահ Դեւլեթ Բահչելին: Թուրքական հանրային հեռուստատեսության վկայությամբ, նա հիշեցրել է, որ մայիսի 3-ը Թուրքիայում «ազգայնականների» օր է հռչակվել դեռեւս 1944-ին, թեեւ հռչակման օրից 64 տարի է անցել, սակայն թուրքական ազգայնականությունը պահպանել է իր առանձնահատուկ դերն ու տեղը երկրի քաղաքական կյանքում: Բահչելին ընդգծել է, որ թուրք ազգայնականներն են տեր կանգնում թուրքական իշխանությանը, ինչի հետեւանքով երկրում հետզհետե աճում է վերջիններիս սպառնացող վտանգը:

Հ. Ղ.

Ցեղասպանությունը ճանաչած նահանգների թիվը հասել է 41-ի

Հայոց ցեղասպանությունը ճանաչած ամերիկյան նահանգների թիվը հասել է 41-ի: Կենտուկիի նահանգապետ Սթիվեն Բիշերը ստորագրել է «1915-23 թթ-ին Հայոց ցեղասպանության ճանաչման վերաբերյալ» հռչակագիրը: «1,5 մլն քրիստոնյա հայեր՝ տղամարդիկ, կանայք եւ երեխաներ, դարձան դաժան ցեղասպանության զոհերը, որ 1915-23 թթ-ին իրականացրեց Օսմանյան Թուրքիայի կառավարությունը: Ցեղասպանությունը հայերի 3000-ամյա ծաղկուն քաղաքակրթությունը ոչնչացնելու փորձ էր»,- գրել է նահանգապետը:

Ցիկլոնի զոհերի թիվն անցավ 15000-ը

Բիրմայի արտաքին գործերի նախարար Նյան Վինը պետական հեռուստաընկերությամբ հայտարարել է, որ մի քանի օր շարունակ մոլեգնած Նարգիզ կոչվող ցիկլոնին զոհ է գնացել 10 հազարից ավելի մարդ: Նյան Վինը հայտարարել է, որ իր երկիրը միջազգային օգնության կարիք ունի: Վերջինս հաղորդել է նաեւ, որ հազարավոր մարդիկ մնացել են անտուն, զրկված տարրական օգնությունից:

ՀԱՍԱՐՈՍ

Ալեքսանդր Արզումանյանի կալանքը երկարացնում են

Նախկին արգործնախարար Ալեքսանդր Արզումանյանի նախնական երկամսյա կալանքի ժամկետը ավարտվել է: Սակայն, ինչպես «Նոյյան տապանի» բոլոր կալանքի է հայտնել Ա. Արզումանյանի կինը՝ Մելիսա Բրաունը, նախաքննական մարմինը դիմել է դատարան՝ եւս 2 ամսով երկարաձգելու միջնորդությամբ: Նա նշեց, որ անցած երկու ամիսների Ա. Արզումանյանի նկատմամբ քննչական գործողություն չի կատարվել, եւ, փաստորեն, նրա դեմ բինոու քրեական գործ հարուցելով՝ իշխանությունները պարզապես նախկին արգործնախարարին մեկուսացրել են հասարակությունից: «Հուսով ենք, որ հունիսին եվրոպան եւ ԱՄՆ-ը ճիշտ կեցվածք կընդունեն քաղաքական հարցի կարգավորմամբ», ասաց Մ. Բրաունը:

Պատգամավորը դադարեցրել է հացադուլը

Արդարադատության նախարարության քրեակատարողական վարչության մամուլի կենտրոնից հաղորդում են, որ «Երեւան-Կենտրոն» քրեակատարողական հիմնարկում նախնական կալանքի տակ գտնվող, հացադուլ հայտարարած Հակոբ Հակոբյանի խնդրանքով քրեակատարողական հիմնարկի բուժ. ծառայության մասնագետների հետ անցկացրել բժշկական զննություն: Արտաք Սանոսյանը հայտնել է, որ Հակոբ Հակոբյանի առողջությունը որեւէ վտանգ չի սպառնում եւ բավարար վիճակում է: Հաղորդվում է նաեւ, որ Հակոբ Հակոբյանը մայիսի 5-ին բանավոր հայտարարությամբ հրաժարվել է հացադուլից, հայտնելով, որ մայիսի 6-ին այդ հայտարարությունը կներկայացնի գրավոր ձեւով:

Ավտոգազալցակայաններում գազի գների արհեստական բարձրացում

Դրամի պետք է բարձրանային 3, այլ ոչ թե 50 տոկոսով

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Մայիսի 4-ին տնտեսական մրցակցության պատասխանատուն վարույթ է հարուցել բնական (սեղմած) գազի շուկայում «հակամրցակցային համաձայնության հնարավոր երեւույթների առնչությամբ»: Այս մասին տեղեկացել ենք հանձնաժողովի տարածած հաղորդագրությունից: Հաղորդագրության մեջ նշվում է, որ վերջին 2-3 օրերին, գազի գնի պետական սուբսիդավորման բարձրացումից հետո ավտոգազալցակայաններում տեղի է ունեցել ձեռք բերված եւ իրացվող գազի գնի «անհամաչափ բարձրացում»: Ինչ է դա նշանակում:

Հայտնի է, որ 1 խմ գազի գինը ավտոգազալցակայաններում մայիսի 1-ից նախկին 130 դրամի փոխարեն սկսեց վաճառվել 200 դրամով: Այսինքն, գինն աճեց մոտ 50 տոկոսով: Հիշեցնենք, որ 10 հազար խմ-ից ավելի սպառողներին՝ արդյունաբերական ձեռնարկություններին մինչեւ 2008-ի մայիսի 1-ը, սկսած 2006-ի հունվարի 1-ից, գազը մատակարարվում էր 101 դոլար՝ 1000 խմ համար: Մայիսի 1-ից հետո այդ գինը դարձավ 152 դոլար: Սակայն քանի որ սպառվող գազի դիմաց ձեռնարկությունները վճարում են ոչ թե դոլարով, այլ դրամով, ապա նրանց համար գազի իրական գինը բանկացավ ոչ թե 50 տոկոսով, այլ շատ ավելի փոքր:

2006-ի հունվարին դոլարի միջին գինը 451 դրամ էր: Փաստորեն, արդյունաբերական ձեռնարկությունները, այդ թվում նաեւ ավտոգազալցակայանները 2006-ին 1000 խմ-ն 101 դոլարով գնված գազի դիմաց վճարում էին մոտ 45500 դրամ: Դրամի արժեւորմանը զուգահեռ այդ գումարն ավելի նվազեց, ապրիլի 30-ին կազմելով մոտ 31 հազար դրամ (եթե 1 դոլարի փոխարժեքը համարենք 310 դրամը): Երբ գազի սակագինը արդյունաբերական ձեռնարկությունների համար դարձավ 152 դոլար, դրամով գազ գնող ձեռնարկությունների համար գազի գնման գինը, ըստ էության, նշանակալի չափով չփոխվեց: Եթե հիմք ընդունենք 1 դոլարի դիմաց 310 դրամը, թեեւ դրամը շարունակվում է արժեւորվել, ապա 152 դոլարը այժմ կկազմի մոտ 47 հազար դրամ:

Տես էջ 8

Մամեդյարովը ղարաբաղյան հարցում Հայաստանին համոզելու կոչով դիմել է մեծ տերություններին

Նա դրանով մեկ անգամ ևս հաստատել է, որ Ադրբեջանը չունի կարգավորման որևէ պատրաստակամություն

Մայիսի 4-ին Բաքվում Ադրբեջանի արգործնախարար էլմար Մամեդյարովը հերթական անգամ ղարաբաղյան հակամարտության չկարգավորվածությունը պայմանավորել է Հայաստանի անհաջող դիրքորոշմամբ: Ինչպես նշում է թուրքական հանրային հեռուստատեսությունը, նա Հայաստանին մեղադրել է հակամարտության կարգավորումը ձգձգելու մեջ, նշել է, որ հիմնահարցի շուտափույթ լուծումը հայերի օգտին է եւ կարգավորման հարցում հայաստանյան նորընտիր իշխանություններին համոզելու կոչ է արել միջազգային հանրությանը:

Ադրբեջանի սանձարձակությունները նորություն չեն: Պաշտոնական Բաքուն մեր ԵԱՀԿ Մինսկի խումբը ցրելու փորձ է անում, մերթ ղարաբաղյան հիմնահարցի կարգավորումը պայմանավորում է ՄԱԿ-ի միջնորդությամբ, պատերազմը վերսկսելու մշտական սպառնալիքներով անընդհատ շանտաժի է ենթարկում մեծ տերություններին եւ ոչ մի կերպ չի հրաժարվում զազախնչ հայտարարություններից:

Թեեւ Մամեդյարովը մայիսի 4-ին արտիսի հայաստանյան էլեկտրոնային լրատվամիջոցներին տված հարցազրույցում էլ դրսեւորի Մամեդյարովը, մեծ տերություններն Ադրբեջանի շանտաժներին չեն ենթարկվի: Նրանք այդ սովորությունը չունեն: Ինչ վերաբերում է զազախնչ հայտարարություններին, արդյոք դրանց ոգուն համապատասխան խոսքից գործի անցնելու, այսինքն՝ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության դեմ պատերազմը վերսկսելու դեպքում մեծ տերությունները դա կդիտարկեն իբրեւ ոտնձգություն ոչ այնքան զազախաղաքական իրավիճակը Հարավային Կովկասում ծայր աստիճան սրելու, որպես ղարաբաղյան հակամարտության նախաձեռնությանը միանալու համար:

Ակնհայտ է, որ պատերազմը վերսկսելու պարագայում Հարավային Կովկասում կխախտվեն մեծ տերությունների հավասարակշռությունները, Ադրբեջանը նրանցից կխլի հակամարտության նախաձեռնությունը եւ կդարձվի դրա համար, որովհետեւ այդ տերությունները որոշես կանոն չեն հանդուրժում սեփական նախաձեռնության դեմ ոտնձգությունները, այն էլ՝ Հարավային Կովկասում, որտեղ նրանք թեկուզ բախման գոտում գտնվելու շահեր են հետապնդում:

Եթե մեծ տերություններն անարձագանք են թողնում Ադրբեջանի անընդհատ կրկնվող զազախնչ հայտարարությունները, ինչն իրավացի տարակուսանք է առաջացնում Հայաստանում, իրականում դա նշանակում է, որ նրանք նախընտրում են անտեսել դրանք, քան արձագանքելու միջոցով կարեւորել:

Ի դեմ, ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորումը ձգձգելու մեջ Հայաստանին մեղադրելիս Մամեդյարովն էլ փորձել է արձագանքել ՀՀ նորանշանակ արգործնախարար Էդվարդ Նալբանդյանի ապրիլի 30-ի հայտարարությանը. «Ես կարծում եմ, որ մենք բավականին ճանապարհ ենք անցել Լեռնային Ղարաբաղի հարցի կարգավորման գործընթացում... Բանակցությունների սեղանին են մի նախագիծ՝ առաջարկներ, որոնք ներկայացված են Մինսկի խմբի կողմից: Դա արդյունք է երկարատեւ ջանքերի, եւ մենք պարտավոր ենք այդ առաջարկների հիման վրա շարունակել գործընթացը: Բայց մեր պատասխանատվությունը հերիք չէ, պետք է Ադրբեջանն էլ պատասխանատու լինի»:

Արձագանքի պաշտոնական փորձերը միջազգային հանրության ուշադրությանն են արժանանում այն դեպքում, եթե լինում են տարաբանված: Մինչդեռ Ադրբեջանի արգործնախարարն անհաջող դիրքորոշման մեջ Հայաստանին մեղադրելու, ինչպես նաեւ խելք սովորեցնելու միջոցով մեծ տերություններին շանտաժի ենթարկելու տարաբանությամբ ընդամենը հաստատում է, որ ղարաբաղյան հարցի կարգավորման գործընթացում Ադրբեջանը չունի որեւէ պատրաստակամություն: Այլ կերպ, Մամեդյարովն արձագանքելու մղումով ակամա հիմնավորում է պատրաստակամության բացակայության առնչությամբ ՀՀ արգործնախարարի Ադրբեջանին առած նկատողությունը:

ՀԱՅՈՐ ՇԱԲԱԹՅԱՆ

Երկխոսության հնարավորությունը

1-ին էջից

Մի խոսով՝ հավասարապես դժվար է ինչպես իշխանության, այնպես էլ իշխանության ձգտող ընդդիմության համար, որպիսեն երկուսն էլ, ինչպես վարչապետ Տիգրան Սարգսյանը ասաց պատկերավոր ակնարկեց կառավարության իր ծրագիրը ներկայացնելիս, նույն խորտակվող նավակում են, նավակի խորակման դեպքում նրանցից ոչ մեկի համար չկա փրկություն: Ու սա, հուսով ենք, հասկանում է Տեր-Պետրոսյանը, քանի որ նա չի կարող գործել խելագարության կանխակարկառով. եթե նա եւ իր թիմն իշխանության են ձգտում, արդյոք նրանց նորմալ, չխորտակվող Հայաստան է պետք: Դամենայն դեպս՝ իր պահվածի մեջ կա այդպիսի մի թաքնված ենթատեքստ, որի անուղղակի արտացոլումներն, արդեն ասել ենք, նրա ելույթում էին՝ Ադրբեջանին եւ ԱՄՆ-ին ուղղված կոչերը. Սերժ Սարգսյանին ուղղված մեղադրանքը: Մինչդեռ նույնը չի կարելի ասել նրա կողմնակիցների մասին, որոնց անընդհատ սնել են «ի գոռ» եւ «հիմա» կարգախոսներով, ու նրանց շատ դժվար է լինելու համոզել, որ հեղափոխությունն առայժմ հետաձգվում է:

Լավ, իր կողմնակիցներով կգարդի՞ն հենց Տեր-Պետրոսյանը, իսկ մենք շտապենք ասել այն հնարավորությունը, թե արդյոք այս պահին հնարավո՞ր է երկխոսություն, ինչը կարտոնի Հայաստանում ակա ներքաղաքական ճգնաժամը, եւ պետության ուշադրությունը չեր շեղի արտաքին եւ տնտեսական մարտահրավերներից: Ճիշտն ասած՝ հետեւելով Տիգրան Սարգսյանի պահվածքին, որը խորհրդարանում բավական հանդուրժողաբար էր վերաբերվում ընդդիմությանը, հետեւելով իշխանական տարբեր թեւերից եկող իմպուլսներին՝ դա այնքան էլ անհավանական չի թվում, խնդիրը «ինչպեսի»-ն կարող է վերաբերել: Օրինակ՝ կիրակի օրը տեղի ունեցած Աժ ծեղազույցներում ՀՅԿ խորհրդարանական խմբակցության քարտուղար Սամվել Նիկոյանը երկխոսությունը հասարակական պահանջ համարեց. եթե նկատի ունենանք, որ նա ամենեփին էլ վերջին մարդկանցից չէ ՀՅԿ-ում, որեմն նա արտահայտում է Հանրապետականի ինչ-որ թեւի տեսակետ: Հենց երեկ դաշնակցական ղեկավարներ Լեւոն Շիրինյանը առկա խնդիրների, այդ թվում՝ ներքաղաքական ճգնաժամի լուծման ձեւը երկխոսությունը համարեց, քանի որ Հայաստանի շահերն ու ներկա կյանքը, երկրի վիճակն այնպիսին են, որ երկրի ապագայի համար վտանգավոր վիճակ այս պահին չի կարելի ստեղծել: Բազմաթիվ այլ, ընդ որում առկա հաղթական ուժերի ողջ սպեկտրը ներկայացնող քաղաքական ուժերի ներկայացուցիչներից կարելի է այսպիսի մտքեր լսել: Շատերն արդեն վերցրել են մարտիմեկյան դեպքերն ու դրանց պատճառները, եւ գործընթացները մասնագետի հայացքով վերլուծող մարդիկ հասկանում են, թե մարդկանց դժգոհության հիմքում շատ իրական չարիքներ, շատ իրական անարդարություններ են թաքնված, եւ այդ պրոբլեմները պետք է լուծել: Հեղափոխականների առաջարկած լուծումները սանում են ոչ մի տեղ եւ նոր ցնցումներ Հայաստանի վիճակը շատ ավելի կնճռոտեն: Անգամ Տեր-Պետրոսյանը դա երեւի հասկանում է: Երբ նա իր ելույթի ենթավերնագրերից մեկն անվանում էր «Հասարակության պառակտում, թե միավորում», արդյոք միավորումն էր լեզվի տակ, չնայած իշխանությունների եւ իր կողմնակիցների միջեւ առկա վիհի մասին էր խոսում. «Առաջին հայացքից երկխոսության առաջարկը միանգամայն բանական է թվում, քանի որ, ինչպես ասում են, հաղթականությունը փրկվզիզման արվեստն է»: Հետո, հասարակության առջեւ դրված խնդիրները թվելիս՝ այլեւս չի կազմանդում «ավազակապետությունը»՝ այլ միայն ձեռավորված կոռուպցիոն համակարգը, նրա թված մյուս կետերն էլ վարչապետ Տիգրան Սարգսյանն իր ծրագրում հաստատ արտացոլել է:

Մի անգամ գրել ենք, որ այնուամենայնիվ հանգուցալուծման ձեւ է անհաջող ընդդիմության խորհրդարանում լինելը: Արտահերթ ընտրություններ մեզ պետք չեն՝ ընտրություններ ունեցել ենք, այն ժամանակ լեռնականներ չեն մասնակցել: Սակայն հարցի մասնակի լուծման ձեւ, գոնե տեսականորեն, կարելի է առաջարկել: Օրինակ՝ ո՞ւմ է պետք այդքան կոմակ սեղմող գործարարի ներկայությունը խորհրդարանում: Նրանց հետեւում կանգնած ուժերը նրանցից մեծամասնական ընտրակարգով ընտրվածների մի մասին կարող են խորհուրդ տալ ի շահ երկրի վայր դնել մանդատները: Արա այս ընտրատարածքներում կարող են նոր ընտրություններ նշանակվել ու ընդդիմության մի քանի թեկնածուներ կարող են այդ ընտրատարածքներում մրցել միմյանց հետ: Նրանց մի մասը, ոմանք էլ լինի, կանցնի խորհրդարան: Արա եւ այս ընդդիմությունը ամբիոն կունենա, եւ որքան սիրտ ուզում է՝ թող խորհրդարանում խոսի: Իսկ պետությանը միջազգային հանրության բացասական ուշադրության առարկան եւ այդպիսով խոցելի դարձնելը դեռ չի նշանակում, որ այդ ընդդիմությունն ի վիճակի է իշխանության գալու կամ էլ մեծ բան փոխելու մեր երկրում՝ այդ մարդիկ եղել են իշխանության, իրենց «փոփոխությունները» տեսել ենք:

Կիրակի օրը կոալիցիայի տարած հայտարարությամբ՝ «Եվրոպական չափորոշիչներին համապատասխան ընդդիմության իրավունքների ամրագրումը պետք է զուգակցվի քաղաքական դաշտի բոլոր դերակատարների քաղաքական պատասխանատվության հասակեցվածք...» դրույթը երեւի ավելի շատ միս ու արյուն ստանալու մեխանիզմներ պիտի ունենա, հոչակագրային հայտարարություններից հոգնել ենք: Ամոթ չէ երկիրը ցնցումներից փրկելու համար նույնիսկ սատանայի հետ երկխոսել՝ այս կանխավարկածից պետք է ելնեն եւ ընդդիմությունը, եւ իշխանությունը, եւ դեռ մի ամիս առաջ էինք գրել՝ մեկ էլ հետաքրքրվեն իրենց տարաբնույթ ախորժակներից: Մեկը խոսում է քաղաքատարկալներին բաց թողնելու մասին, մյուսը չի ուզում մի քանի մանդատ զիջել անգամ խորհրդարանից՝ երկուսն էլ մի լավ ցնցելու միտք են: Բա հո նորից մարտի մեկ չի՞ կրկնվելու, կամ հո երկիրը եվրոդայնի իրավունքից չի՞ զրկվելու, ինչպես էլ Տեր-Պետրոսյանն ուրախանում է, որ խուսից եվրոդայնի վերջապես գործի անցան եւ խոսանում են պատժամիջոցներ կիրառել:

ԿԻՄ ՀԱՅԲԻՐԵԼԻՅԻՆ,
Սենիորանկեր

Արցախում եւս մի գյուղ աղահովվեց ջրով

Քեթաբշյան ամողը Մարտակերտում

Արդեն 10 տարի «Մի կանանց փոխադարձ օգնություն» հիմնադրամը Արցախում բարեգործական ծրագիր է իրականացնում: Բարեգործությունների հիմնական հասցեն Մարտակերտի երջանն է, որն արցախյան պատերազմից ավելի շատ է տուժել: Իսկ նվիրատվությունների ձեւը զոհված եւ վիրավոր ազատամարտիկների ընտանիքներին երկուական կովեր բաժանելն է, ինչը գյուղաբնակների համար շոշափելի օգնություն է: Հիմնադրամի նախագահ Նադյա Քեթաբշյանի խոսքով՝ դա նպատակահարմար է այն առումով, որ սակավակարող ընտանիքներին հնարավորություն է տրվում կենսական կարիքները իրենց իսկ ձեռքով հոգալու, այլ ոչ թե ուրիշի ձեռքից սպասել նոր նվիրատվությունների: Այսօր արդեն կան բազմաթիվ

ընտանիքներ, որոնք «Մի կանանց փոխադարձ օգնություն» հիմնադրամի աջակցության շնորհիվ մեկ տասնյակից ավելի սեփական խոշոր եղջերավոր անասուններ ունեն եւ ունակ են ինքնուրույն լուծելու կենսապահովման խնդիրները:

Անցած 10 տարում հիմնադրամը կովեր է բաժանել 300 ընտանիքների: Ասել է թե՝ 300 մարտակերցի ընտանիքների սոցիալական որոշ հարցեր ֆրանսահայ բարերարների միջոցով լուծվել են:

2007 թվականին հիմնադրամի նախագահն իր ամուսնու՝ Արցախում բարեգործական մի շարք նախաձեռնություններով հայտնի Լեւոն Քեթաբշյանի հետ լինելով Մարտակերտի երջանի Գառնաթար գյուղում, որտեղ գնացել էին հերթական ընտանիքին կովեր բաժանելու, ցավով իրազեկվել են, որ գյուղը ջրի լուրջ հիմնախնդիր ունի: Նրանք խոստացել են այդ հարցում օգնել գառնաթարցիներին եւ վերադառնալով Ֆրանսիա՝ հանգանակել են 20. 000 Եվրո (շուրջ 11 միլիոն դրամ): Նշված գումարով ջուր է անցկացվել գյուղ՝ ապահովելով գառնաթարցիների ջրի պահանջարկը:

Ջրատարի բացումը տեղի ունեցավ մայիսի 4-ին: Արարողությանը մասնակցում էին նաեւ Քեթաբշյան ամուսինները: Գառնաթարցիները երախտագիտությամբ են ընդունել այդ բարեգործությունը եւ խնդրել իրենց շնորհակալությունը փոխանցել բոլոր նրանց, ովքեր մասնակցել են ջրատարի կառուցման դրամահավաքին:

Ծախիմասային այս հիմնավորց հայկական բնակավայրը, հատկապես դարաբաղյան պատերազմից հետո, դատարկվելու վտանգի տակ է: Այժմ այստեղ ապրում է 170 բնակիչ, իսկ դպրոցում սովորում են 20 աշակերտներ: Սոցիալ-տնտեսական հիմնախնդիրներով ծանրաբեռնված գյուղի համար ջրապահովումը կարեւոր նշանակություն ունի, եւ հարկ է արժանին մատուցել ֆրանսահայ բարերարներին:

Մեր այն հարցին, թե հիմնադրամն ինչ նոր ծրագիր է նախատեսում, Լեւոն Քեթաբշյանը պատասխանեց, որ կշարունակվի այն, ինչ արդեն 10 տարի կատարում է հիմնադրամը:

ԿԻՄ ՀԱՅԲԻՐԵԼԻՅԻՆ,
Սենիորանկեր

«ԱԶԳ» ՕՐԱԳԻՐ
Հրատարակվում է յուրաքանչյուր օր

Պետական եւ հասարակական
«ԱԶԳ ՕՐԱԳԻՐ» ՍՊԸ
Երեւան 375010 Հանրապետության 47
Հեռ. 374 10 562863
e-mail azg@azg.am
azg2@arminco.com
www.azg.am

Գլխավոր խմբագիր
ՀԱՅՈՐ ԱՎԵՏԻՍՅԱՆ / հեռ. 521635

Խմբագիր
ՊԱՐՈՒՅՐ ՀԱՅԿԱԶՈՒՆԻ / հեռ. 529221

Հանձնարարական (գովազդ) / հեռ. 582960

Լուսագրության սենյակ / հեռ. 581841

Հանձնարար. Ծառայություն / հեռ. 582483

Շտաբային լրահավաք ծառայություն
/ հեռ. 529353

Հանձնարարական ծառայություն
«Ազգ» թերթի
Թերթի նիստերի անջրդելական թե մասնակի արտադրումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսությամբ առանց խմբագրության գրավոր հաստատության խստիվ արգելվում են հանձայն ՀՀ հեղինակային իրավունքի մասին օրենքի
Նիստերը չեն գրախոսվում ու չեն վերադարձվում
Գ սառով յուրաքանչյուր գովազդային են, որոնց բովանդակության համար խմբագրությունը պատասխանատվություն չի կրում:

"AZG" Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / phone: 374 10 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 0010

ԱԶԳ **Անցուդարձ**

ՆՎԻՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Հայ բարերարները Մատենադարանին նվիրաբերեցին եւս 2 ձեռագիր

«Ամեն անգամ, երբ Մատենադարան եմ մտնում, ասես հանդիսության եմ գալիս Մեսրոպ Մաշտոցի հետ, իսկ երբ դուրս եմ գալիս, Մաշտոցն ասես ինձ պատվիրում է. «Իմ հորինած տառերով ինչքան գիրք կա, հավատիր, բեր Մատենադարան». Մաշտոցի այս պատգամին հետեւելով - անցած տարվա հոկտեմբերին Մոսկվա Ավետարանը Մատենադարանին նվիրաբերելուց հետո անվանի բարերար, գնեսագիտության դոկտոր, մոսկվաբնակ **Հրանտ Պողոսյանն** ու նրա ընկերները ձեռք բերեցին եւս 2 նոր ձեռագիր, որոնց պատշաճավոր հանձնումը տեղի ունեցավ երեկ: Դրանցից մեկը Մեծոփաց վանքի 1339 թ. Ավետարանն է, մյուսը՝ 17-րդ դարի ծաղկող Մեսրոպ Խիզանցու Շարակնոցը: Ձեռք բերելու պատմությունը սկսվել է այսպես. «Երեւանի 2 քաղաքացի դիմել էին Մատենադարան, հայտնելով, որ իրենց ձեռքի տակ ունեն արժեքավոր ձեռագրեր: Ինձ պետք էր իմանալ գիտաբխաստողների կարծիքը: Դրանից հետո միայն ընկերներով ձեռք բերեցինք ու ընդմիտ հանձնեցինք Մատենադարանին: Գումարի մասին չեմ ուզում խոսել, դա մեր ներքին գաղտնիքն է, մեզ համար ձեռագրերը գին չունեն, դրանք անգին են: Վերջերս իմացանք, որ Արեւելյան Եվրոպայի երկրներից մեկում կա մի կաթոլիկ հայ եկեղեցի, որի հարուստ գրադարանում պահվում են մոտ 50 ձեռագիր եւ մեծ թվով հին գրքեր: Շուտով կմեկնենք այնտեղ դրանք տեսնելու եւ հայասան բերելու»: Մատենադարանի նախկին տնօրեն, ակադեմիկոս **Սեն Արեւեսյանը** հրաբալի է հասկանում նրան, լավ գիտի, որ Պողոսյանի նման մարդկանց համար ձեռագիր գնելը հոգեկան մեծ բավականություն է ու նաեւ ներքին անդորր՝ արժեքավոր մասունքները փրկելու եւ սեռունդներին պահ տալու գիտակցումից: Նրա միտքը բարերարը հաստատում է ասելով. «Մեր արարքում ոչ մի ցուցամոլություն չկա, եթե նույնիսկ այդ մասին ոչ մի տեղ չգրվի ու չասվի, մեզնից դրանից վաս չենք զգա, որովհետեւ մեզ համար կարեւորը ձեռագրերը Մատենադարանին հանձնելն է: Թե ինչ կգրեն, ինչ գույներով կլուսաբանեն, դա հարցի երկրորդ կողմն է»:

Նվիրաբերված Ավետարանի կյանքի պատմությունը Մատենադարանի տնօրեն **Հրաչ Թամրազյանը** ներկայացրեց մեր ժողովրդի ճակատագրին. «Չարչարանաց ճանապարհ անցնելուց, բազմիցս գերեվարվելուց ու փրկվելուց հետո Ավետարանը Մեծ եղեռնի տարիներին մի անգամ եւս փրկվել է ու նվիրաբերվել երեւանի Պողոս Պետրոս եկեղեցուն: 1937-ին այս եկեղեցին վայրենաբար ավերվել է, փրկված միակ մասունքը եղել է այս Ավետարանը, որն այսօր Մատենադարան եկավ Հրանտ Պողոսյանի եւ նրա ընկերների շնորհիվ: Մոտ 2 տարի Ավետարանը եղել է Մատենադարանի տեսադաշտում, դրանով զբաղվել է մեր փոխտնօրեն Արշակ Բանուլյանը, եւ ահա վերջապես մեր բարերարի հետ հանդիպման եկած գիտաբխաստողները երեկ առիթ ունեցան առաջին անգամ դիտելու մեր բարերարի հետ հանդիպման եկած գիտաբխաստողները երեկ առիթ ունեցան առաջին անգամ դիտելու նորացման փուլում գտնվող Մատենադարանի նոր կայքէջը՝ www.matenadaran.am/am, որի վրա բարեգործական հիմունքներով աշխատում են «Ավիոինֆոտել» ՓԲԸ-ի մասնագետները: Ձեռագրերը համացանցում տեղադրելու, մայելի դարձնելու համար Մատենադարանը համագործակցում է միջազգային հեղինակություն ունեցող հիշյալ ընկերության, ինչպես նաեւ ավստրիական «Գրաց» համալսարանի «Վեստիգիա» ձեռագրերի ուսումնասիրման կենտրոնի հետ: Բարեգործական ծրագրերը հնարավորություն են տվել բացելու 3 նոր աշխատատեղ: Հավելենք, որ թվայնացված ձեռագրերի տնօրինման եւ տիրապետման բացառիկ իրավունքը պատկանում է Մատենադարանին:

ՈՒՍԱՆՈՂ ՊԱՐՏԱԿԱՆ

ԴԱՏԱՐԱՆ

Մ. Ռեհանյանի նախագահությամբ մերժվեց Արամ Կարապետյանի բողոքը

Երեկ վերաքննիչ դատարանը մերժեց Արամ Կարապետյանի բողոքը՝ ժամկետը մեկ ամսով երկարաձգելու երեւանի Կենտրոն եւ Նորք-Մարաշ համայնքների ընդհանուր իրավասության դատարանների օրենս կայացրած որոշման դեմ: ՆԺԿ նախագահ Արամ Կարապետյանի շահերի պաշտպան Հարություն Բաղդասարյանն ասաց, թե ինքը հույս ուներ, որ ՆԺԿ առաջնորդն էլ կմասնակցի նիստին, սակայն դատարանը կարգադրություն չէր ուղարկել, եւ պաշտպանյալ Արամ Կարապետյանին չէին բերել դատական նիստին մասնակցելու. «Իմ պաշտպանյալը երբեմ որեւէ դատական նիստի չի մասնակցել՝ ոչ առաջին, ոչ էլ վերաքննիչ դատարանում: Քրեական օրենսգրքի 288 հոդվածը չի պարտադրում մեղադրյալի մասնակցությունը վերաքննիչ դատարանում, սակայն չի էլ արգելում մասնակցել դատական նիստին: Արամ Կարապետյանը մասնակցելու ցանկություն է հայտնել: Ամենայն հավանականությամբ պետք է միջնորդեմ՝ առաջադրելու իմ պաշտպանյալի մասնակցությունը»:

Իսկ թե ինչո՞ւ ընդհանուր իրավասության դատարանում չի մասնակցել Արամ Կարապետյանը, Բաղդասարյանը նշեց. «Դա իր իրավունքն է. չի հավատացել արդարադատության իրականացմանը, որովհետեւ բոլոր հաղթական կալանավորներին, ինչպես նաեւ իմ պաշտպանյալին մեղադրանք են առաջադրել հաղթական հիմքերով՝ չունենալով բարեգործական հիմունքներով աշխատում են «Ավիոինֆոտել» ՓԲԸ-ի մասնագետները: Ձեռագրերը համացանցում տեղադրելու, մայելի դարձնելու համար Մատենադարանը համագործակցում է միջազգային հեղինակություն ունեցող հիշյալ ընկերության, ինչպես նաեւ ավստրիական «Գրաց» համալսարանի «Վեստիգիա» ձեռագրերի ուսումնասիրման կենտրոնի հետ: Բարեգործական ծրագրերը հնարավորություն են տվել բացելու 3 նոր աշխատատեղ: Հավելենք, որ թվայնացված ձեռագրերի տնօրինման եւ տիրապետման բացառիկ իրավունքը պատկանում է Մատենադարանին:

ՈՒՍԱՆՈՂ ՊԱՐՏԱԿԱՆ

հանցագործությունների օրենս կայացրած որոշման դեմ: Դատարանը նրան դատապարտել էր 3 տարի ազատազրկման՝ հրեական օրենսգրքի 235 հոդվածի հատկանիշներով՝ աղտոտիչի գենի-գինածքերի պահելու համար:

Հուսիկ Բաղդասարյանը եւս մեկ անգամ հայտարարեց, որ առգրավվածը որոշակի փամփուշտներ են, եւ պահանջեց իրեն արդարացնել: Պաշտպանի միջնորդություններից մեկը վերաբերում էր նոր փորձագիտական քննություն անցկացնելուն, ինչը մերժեց դատարանը:

Վարդան Ջուղանյանը միջնորդեց, որպեսզի ճառի համար տրամադրեն երեք օր: Դատարանը բավարարեց միջնորդությունը:

Ն. Մ.

Տրանսպորտային հանգույցների շինարարությունն ընթանում է ամբողջ թափով

Հավաստիացնում է Երեւանի փոխքաղաքապետը

Երեւանի փոխքաղաքապետ Կարեն Դավթյանը երեկ քաղաքապետարանում հրավիրած մամուլի ասուլիսի ժամանակ հերթական անգամ անդրադարձավ մայրաքաղաքում իրականացվող քաղաքաշինական ծրագրերին: Նա թվարկեց այն փողոցներն ու տրանսպորտային հանգույցները, որոնց շինարարությունը սկսվել կամ վերսկսվել է այս տարի, շարունակվում է ամբողջ թափով եւ կավարտվի օգոստոս-սեպտեմբերին: Դրանք են Խանջյան-Տիգրան Մեծ, Նալբանդյան-Իսահակյան, Հերացի-Կորյուն-Ջարենց, Հերացի-Խորենացի եւ մի քանի այլ փողոցների տրանսպորտային հանգույցները:

Կարեն Դավթյանը երեկ հայտնեց նաեւ, որ իրացման գոտի ճանաչված 56 տարածքներից 8-ում իրացումն ավարտվել է, մնացածում աշխատանքներն ընթանում են ըստ ժամանակացույցի: Նա տեղեկացրեց, որ բոլոր այդ տարածքների բնակիչներին առաջարկվելու են բնակարաններ տեղում կառուցվող նոր շենքերում:

Մեկ այլ կարեւորագույն խնդիր՝ 4-րդ կարգի վթարայնության շենքերի բնակիչներին բնակարաններով ապահովելու հարցն այս տարի կլուծվի: Փոխքաղաքապետի տեղեկացմամբ, կառուցվում են 2 նոր շենքեր 4-րդ կարգի վթարային շենքերում ապրող մոտ 100 ընտանիքների համար եւ մինչեւ հոկտեմբեր այդ շենքերն արդեն պատրաստված կլինեն:

Ա. Մ.

Մախաստանը պահվող «Փիլիպ Մորիս» սիգարետները բաց թողնվեցին

Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության հանձնաժողովից երեկ ստացված տեղեկատվության համաձայն, հանձնաժողովը դադարեցրել է «Փիլիպ Մորիս» ընկերության ծխախոտների հայաստանյան ներկրող կազմակերպության՝ «Պարեւ Մոմենտում» դիմումի հիման վրա հարուցած վարույթը: Ընկերությունը դիմել էր հանձնաժողովին այն փաստի կապակցությամբ, որ մախային պետական կոմիտեն հրաժարվում էր ակցիզային դրոշմանիշ տրամադրել ընկերությանը եւ բաց չէր թողնում ապրանքը: Մախային կոմիտեն դա հիմնավորում էր, որ «պարզ չէ պայմանագրի ժամկետը», այնուհետեւ, որ սիգարետների տուփերի նշագրումները հակասում են «Գովազդի մասին» օրենքին (ինչը որոշելն, ի դեմ, մախային կոմիտեի իրավասության մեջ չէ- Ա. Մ.): Սակայն հանձնաժողովում հարցի քննարկման ժամանակ, մինչ ի պատասխան մախային կոմիտեի կասեցվեն այլ մարմինների եզրակացությունները «Գովազդի մասին» օրենքը խախտելու վերաբերյալ, մախասան կողմից պահվող սիգարետների խմբաքանակները բաց են թողնվել: Հաշվի առնելով այդ հանգամանքը, հանձնաժողովը դադարեցրել է հարուցված վարույթը:

Ա. Մ.

Մ. Ռեհանյանի նախագահությամբ մերժվեց Արամ Կարապետյանի բողոքը

Երեկ վերաքննիչ դատարանը մերժեց Արամ Կարապետյանի բողոքը՝ ժամկետը մեկ ամսով երկարաձգելու երեւանի Կենտրոն եւ Նորք-Մարաշ համայնքների ընդհանուր իրավասության դատարանների օրենս կայացրած որոշման դեմ: ՆԺԿ նախագահ Արամ Կարապետյանի շահերի պաշտպան Հարություն Բաղդասարյանն ասաց, թե ինքը հույս ուներ, որ ՆԺԿ առաջնորդն էլ կմասնակցի նիստին, սակայն դատարանը կարգադրություն չէր ուղարկել, եւ պաշտպանյալ Արամ Կարապետյանին չէին բերել դատական նիստին մասնակցելու. «Իմ պաշտպանյալը երբեմ որեւէ դատական նիստի չի մասնակցել՝ ոչ առաջին, ոչ էլ վերաքննիչ դատարանում: Քրեական օրենսգրքի 288 հոդվածը չի պարտադրում մեղադրյալի մասնակցությունը վերաքննիչ դատարանում, սակայն չի էլ արգելում մասնակցել դատական նիստին: Արամ Կարապետյանը մասնակցելու ցանկություն է հայտնել: Ամենայն հավանականությամբ պետք է միջնորդեմ՝ առաջադրելու իմ պաշտպանյալի մասնակցությունը»:

Իսկ թե ինչո՞ւ ընդհանուր իրավասության դատարանում չի մասնակցել Արամ Կարապետյանը, Բաղդասարյանը նշեց. «Դա իր իրավունքն է. չի հավատացել արդարադատության իրականացմանը, որովհետեւ բոլոր հաղթական կալանավորներին, ինչպես նաեւ իմ պաշտպանյալին մեղադրանք են առաջադրել հաղթական հիմքերով՝ չունենալով բարեգործական հիմունքներով աշխատում են «Ավիոինֆոտել» ՓԲԸ-ի մասնագետները: Ձեռագրերը համացանցում տեղադրելու, մայելի դարձնելու համար Մատենադարանը համագործակցում է միջազգային հեղինակություն ունեցող հիշյալ ընկերության, ինչպես նաեւ ավստրիական «Գրաց» համալսարանի «Վեստիգիա» ձեռագրերի ուսումնասիրման կենտրոնի հետ: Բարեգործական ծրագրերը հնարավորություն են տվել բացելու 3 նոր աշխատատեղ: Հավելենք, որ թվայնացված ձեռագրերի տնօրինման եւ տիրապետման բացառիկ իրավունքը պատկանում է Մատենադարանին:

ՈՒՍԱՆՈՂ ՊԱՐՏԱԿԱՆ

Որոշակի փամփուշտ ունե՞ք...

Երեկ ՀՀ վերաքննիչ դատարանում դատավոր Արշակ Խալաթյանի նախագահությամբ լսվում էր Հուսիկ Բաղդասարյանի իրավաբաշտպան Վարդան Ջուղանյանի բողոքը Մասիսի ընդհանուր իրավասության դատարանի որոշման դեմ: Դատարանը նրան դատապարտել էր 3 տարի ազատազրկման՝ հրեական օրենսգրքի 235 հոդվածի հատկանիշներով՝ աղտոտիչի գենի-գինածքերի պահելու համար:

Հուսիկ Բաղդասարյանը եւս մեկ անգամ հայտարարեց, որ առգրավվածը որոշակի փամփուշտներ են, եւ պահանջեց իրեն արդարացնել: Պաշտպանի միջնորդություններից մեկը վերաբերում էր նոր փորձագիտական քննություն անցկացնելուն, ինչը մերժեց դատարանը:

Վարդան Ջուղանյանը միջնորդեց, որպեսզի ճառի համար տրամադրեն երեք օր: Դատարանը բավարարեց միջնորդությունը:

Ն. Մ.

ՕՐԱԿԱՐԳ

Այսօր

◆Ժամը 10.00-ին «Անի» հյուրանոցում տեղի կունենա Զբոսաշրջության մրցունակության համաժողով, որը կազմակերպել են USAID CAPS-ը, ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարությունը եւ Տուրիզմի զարգացման հայկական գործակալությունը:

◆Ժամը 11.00-ին մշակույթի նախարարությունում տեղի կունենա Հայաստանում մնջախաղի միջազգային փառատոնի վերաբերյալ մամուլի ասուլիս:

◆Ժամը 11.00-ին «Հայելի» ակումբի հյուրն է էդուարդ Շարմազանովը:

◆Ժամը 11.00-ին «Ուրբաթ» ակումբի հյուրն է դարաբաղյան պատերազմի հերոս, լեգենդար Կոմանդոսը՝ Արկադի Տեր-Թադեւոսյանը: Հանդիպման թեմա՝ «Շուշիի ազատագրումը. 16 տարի անց»:

◆Ժամը 12.00-ին «Հայելի» ակումբում դարաբաղյան պատերազմի մասնակից ջոկատների մի քանի հրամանատարներ հանդես կգան հայտարարությամբ:

◆Ժամը 12.00-ին «Փաստարկ» ակումբի հյուրն է «Ազգային համաձայնություն» կուսակցության նախագահ Արամ Հարությունյանը:

◆Ժամը 13.00-ին Մամուլի ազգային ակումբի հյուրն է ՀՀ-ում Վրաստանի դեսպանության դեսպանորդ Գեորգի Սագանելիձեն:

◆Ժամը 12.00-ին ՀԺԿ կենտրոնական գրասենյակում տեղի կունենա կլոր սեղան, որի քննարկման թեման «Նոր ժամանակներ» կուսակցության նախագահ Արամ Կարապետյանին 3 ամիս կալանքի տակ պահելու փաստի մասին է:

◆Ժամը 15.00-ին ԳԱԱ նախագահության շենքի կլոր դահլիճում տեղի կունենա երիտասարդ գիտնականների զեկուցում:

◆Ժամը 15.00-ին Ազգային պատկերասրահի 9-րդ հարկում տեղի կունենա Հայաստանի վաստակավոր նկարիչ, մոնումենտալիստ Արմեն Վարդանյանի 85-ամյակին նվիրված հուշ-ցերեկույթ:

◆Ժամը 15.00-ին պաշտպանության նախարար Սեյրան Օհանյանը կայցելի կենտրոնական հավաքակայան: Լուգարողներին տեղափոխելու համար հատկացված ավտոբուսը կմեկնի ժամը 14.00-ին Ալ. Թամանյանի արձանի մոտից:

◆Ժամը 17.00-ին ՆԹԱԿ-ում կբացվի Սամվել Վանոյանի «Ենթագիտակցական զուգորդություն» խորագրով նկարների ցուցահանդեսը:

ԱԶԳ Հասարակություն

Պաշարված բերդի հանելուկը. օդերային թատրոնի շենքն ու Ազատության հրապարակը

«Հարազատներն օտարանում էին միմյանցից: Մարդիկ հեշտ էին լվում հին կարծը: Բնակավայրերը դատարկվում էին, հողը մնում էր առանց տեր ձեռքերի: Քաղաքը վաղուց օտարացել էր, մարդիկ իրենց մոռացել, անհուն առակա էին դաշտում: Օդում հարցել-սառել էր մի այլ: Անտարբերություն էր... հանդարտած: Հետո հանկարծ տեղատարափ անձրև սկսվեց, ինը ուրիշ ցավն առավ իր մեջ, կյանքը սկսեցիրսել-հոսել ու մարդու սիրտը սկսեց զարկել, տեսավ դիմացի պատից այնկողմ, աչքերի մեջ ժպտացին կողի անցողները, ջուրը ալիք-ալիք տարածվեց, զարմվեց խարերին», այս տողերը, չգիտեմ որտեղ կարդացած, միտքս ընկավ, երբ օդերևի շենքի կողով անցնելիս դարձյալ տեսա ուսիկանական օղակաձև դաշտերը: Քաղաքի սիրտը կենդանի տոփում ու աթում է, երբ ազատության կանչի եռակերը հոսում են իր միջով և մեռնում է, երբ կան այս կամ այն անձի կամ խմբի իրական համակիրների հանելը ճշտելու, դա անել հրապարակային՝ դյահդանելով խաղի կանոնները՝ հրաժարվել փող բաժանելու, աբխաստանից մարդկանց ազատելու կամ վաս դայմաններ նրանց համար ստեղծելու և ուսիկանական բաժանմունքներ տանելու «ավանդույթ» դարձող սովորություններից:

Փորձենք տեսնել իրականությունը և փորձենք հասկանալ դրա խորքային դաշտաձևերը, մի՞թե դա կարելի չէ: Կամ՝ օրենդրորեն ամրագրենք զաղափարական միակարծության դարտադրանքը՝ բացառելով այլակարծության և ընդդիմության մտի անհն արտահայտություն: Ու թերեւ, լուծելի կլինի մեր օրերի խորին ռեբուսը կամ աբսուրդ՝ թե ինչո՞ւ է հանդառորեն ուսիկանական ուժերով արդեն ամիսներ դաբարված մնում հայոց նորօրյա բերդը կամ արգելոցը՝ Երեւանի Ալ. Սդենդիարյան

Դասական գործ դդրոցում թյուրիմացության դատճառով

Ցորեքշաբթի օրերին Երեւանի թիվ 178 դդրոցի 9-ի 1 (այժմ արդեն՝ 10-ի 1) դասարանում երրորդ դասը ռազմագիտության ժամ է: Աշակերտներից Հայրը, որին արդեն հասցրել էր ուսուցիչը դիտողություն անել եւ ուղարկել դասասենյակի վերջին նստարանին նստելու եւ դասը չխանգարելու, «բաջություն» գտավ իր մեջ ընկեր Թումոյանի թիկունքից նրա «տնազն» անելու: Ընկեր Թումոյանն ինքը չտեսավ, որ Հայրն իր թիկունքում է, այլ հասկացավ դա աշակերտների հայացքից եւ առանց շրջվելու հարվածեց տղային: «Հարվածը շաս թույլ էր, որ փայծաղ դատռի», հետո կվերհիշի ընկեր Թումոյանը: Սակայն հարվածի ուժգնությո՞ւնն էր դատճառը, թե՞ Հայրի «ծոծանակից վայր ընկնելը» (սկզբում նա այդդես էր ձեւակերդել վնասվածքի դատճառը), այժմ այնքան էլ էական չէ, որքան այն, որ Հայրի փայծաղը միջադեդին հաջորդող գիշերը հեռացվել է, իսկ դրա մասին լուրը հասել է «դիվանքաշուն»՝ իրավդահներին, եւ հիմա երբուռնու բրեական առաջին այլանի դասարանում գործ կա բացված՝ ընդդեմ «անզգուշորեն աշակերտին ծանր վնաս հասցրած» ուսուցչի:

Դասղեկ Ռուզաննա Նազարյանը այսդես է նկարագրում Հայրին. «Չարաճճի, դասերին անդատաշաս տղա է: Ընտանեկան դրությունն էլ այն չէր, ծնողները բաժանված են, եւ երեխան մինչեւ այս դեդքը բեռու խնամքի տակ էր, բանի որ մայրը գնացել էր Հունաստան՝ աշխատելու: Երբ Հայրին արդեն հիվանդանոցում հարցի վիրահատության դատճառի մասին, ասաց, որ ծոծանակից վայր է ընկել, բայց հետագայում ասաց, որ Թումոյանն է խփել: Եթե իրոք ուսուցիչն էր խփել, ինչո՞ւ Հայրը խաբեց սկզբից: Իհարկե, Հայրը լավ գծեր էլ ունի, ընդունում է իր սխալը, բայց ընդհանրադես, հեքիաթներով, ֆանտազիաներով ադրող երեխա է»:

Հայրի հետ փորձում ենք զրուցել, սակայն նա նկատելի հուզվում է. «Չեմ ուզում խոսել, մեկ էլ՝ ոչ եկեք, ոչ գանգեք, ոչ էլ էդ հողվածը գրեք, խնդրում եմ, կլինի՞», ու հազիվ դահելով հուզմունքը մեր վերջին հարցումին ի դատասխան ասում է. «Էս դատմությունից հասկացա, որ սխալ եմ եղել, էդքան բան: Գիտեմ ով է սխալ, ով՝ ճիշտ, բայց ես չեմ ուզում անդադառնալ էդ թեմային»:

«Ցդասդիառակված, դիտավորյալ չար, բայց դիտողությունը հասկացող է Հայրը, ասում է Հայրի ռուսերենի ուսուցչուհի Կարինե Մարկոսյանը: Հիմա երեխաներից շատը մեծի խոսքը չեն լսում, չեն ուզում հասկանալ: Դա գալիս է ծնողից, ընտանիքից, որովհետեւ շաս ծնողներ չեն հետեւում երեխաներին, որ լավ սովորեն, դասերին գիտ ու տետր բերեն: Իսկ եթե երեխան դատրաստ չէ, ամեն բան էլ կանի», ասում է 20 տարվա մանկավարժական սաաժ ունեցող տիկինը:

Հանդիդում ենք 10-ի 1 դասարանի երեխաներին: Հարցերին գրեթե չեն դատասխանում, լուռ են: Մի կերդ ճշում ենք, որ 2007 թվականի նոյեմբերի 28-ին՝ միջադեդի օրը 22 աշակերտից 19 ներկա են եղել ռազմագիտության չարաբաստիկ այդ դասին, բայց ոչ ոք «չէր տեսել», թե ինչդես է ուսուցիչը հարվածել աշակերտին: Երեխաների համառ լռությունը ծանրացնում է մթնոլորտը: Ակնհայտ է, նրանք որոշել են այլեւս այդ թեմայով չխոսել: Միայն թերեւս հաղաղավարությունից կամ նդատակահարմարությունից ելնելով, միաբերան ասացին, որ շաս են սիրում ընկեր Թումոյանին, Հայրն էլ վաս տղա չէ, իսկ թե ինչդես բացատրել, որ լավ ուսուցչի եւ լավ տղայի միջեւ միջադեդ է եղել, աշակերտներից մեկը ուսերեն ասաց՝ թյուրիմացություն էր: «Դատահական, ոչ միտումնավոր հարված էր», լրացրեց մի աղջիկ: Երեխաներին ուղղած վերջին հարցից, թե. «Կարո՞ղ եք դասատուին այնդիսի վիճակի հասցնել, որ նա ձեզ ծանր մարմնական վնասվածք հասցնի», վերջադես աշխուժանում են տղաները եւ տալիս անկեղծ դատասխան՝ նայած դասատուի, ընդգծելով սակայն, որ այդ դասատուն ընկեր Թումոյանը չի կարող լինել:

Դդրոցի տնօրեն տիկին Բալոյանին հարցնում ենք երեխաների չխոսկանության մասին: «Երեխաներն արդեն հոգնեցին, էնքան տարան ու բերեցին ՆԳ, որ արդեն զայրույթով են լցված: Մի դդրոցում անկարգ, դասը խանգարող աշակերտ չկա: Դուք կարող եք հարցնել դարոն Թումոյանի դասավանդած բոլոր դասարանների երեխաների ու ծնողների կարծիքը նրա մասին: Նա կարողանում է երեխաներին համախմբել իր շուրջը, առարկայի նկատմամբ հետաքրքրություն առաջացնել: Հայրի հետ կատարված դեդքը որակում եմ զուտ դատահանություն: Դեդքից հինգ օր հետո եմ իմացել, թե իբր դ-ն Թումոյանն է խփել: Ես գտնում եմ, որ այստեղ մեծահասակների խնդիրն էլ դետք է հաշվի առնել: Միջադեդը եղել է նոյեմբերի 28-ին, Հայրի խնամակալ հեռին ինձ մոտ եկել է դեկտեմբերի 3-ին: Ի՞նչ փոխվեց այդ հինգ օրում, որ ծոծանակից ընկնելը դարձավ Թումոյանի հարված, չգիտեմ»:

Հայրի մայրը, որ Հունաստանում գումար էր վաստակում ընտանիքի գոյությունն ադահովելու համար, դեդքից հետո վերադարձել է իր երկու որդիների մոտ: Հեռախոսազրույցի սկզբում ձայնն անվստահ էր հնչում, բայց անկեղծությունը ենթադրելի է. «Շաս վիրավորական է, երբ ինձ չմանայելով, ենթաբեֆտով կարծիք են հայտնում իմ վարքի մասին, եւ դա անում է այն ուսուցիչը, որի դատճառով իմ երեխան հաշմանդամ է դարձել», ասում է Հայրի մայրը՝ Կարինեն: Հայրի հակասական ցուցմունքների մասին մեր հարցին դատասխանելով, նշում է, որ իրենք սկզբից էլ որոշել են չբողոքել, քանի որ ուսուցիչը դիտավորյալ չի վնասել Հայրին: «Մենք չենք բողոքում, որ ուսուցչին չվնասենք, բայց դատախազությունն այլ դիրքորոշում ունի», ասում է Կարինեն, որ չի ուզում իրենց ընտանիքին «գործ տվող» կամ սուտասան որակեն:

Ռազմագիտության ուսուցիչ Կարեն Թումոյանը շաս ծանր է տանում, երբ տարբեր լրատվամիջոցների ներկայացուցիչներ հետաքրքրվում են բրեական գործով եւ եղելությամբ, սակայն համաձայն է այն մտքին, որ դդրոցում դետք է մթնոլորտը փոխվի եւ վերանա «ուսուցիչ է, ուրեմն վատն է» անարդար դիրքորոշումը: Կ. Թումոյանը նույնդես դեդքը դատահանություն է համարում, որի լայնամասշտաբ ենթակայմանը դեմ է: Բնականաբար, առաջին այլանի դասարանում գործի լսման առաջին իսկ նիստին դատախազության միջնորդությամբ հետ վերցված եւ մեկ ամսով հետաձգված գործը «նոր մանրամասներով» համեմված հասարակության ուշադրության կենտրոնում կհայտնվի դատական հաջորդ նիստի օրը, որի մասին, հուսանք, կտեղեկացվեն լրատվամիջոցները:

ՍՈՒՍԱՆՆԱ ՄԱՐԳԱՐՅԱՆ

Դաշարված բերդի հանելուկը. օդերային թատրոնի շենքն ու Ազատության հրապարակը

այդ գարեռակը փակվում է, խաղաքը վերածվում է անհուն առականների Նաստրմորի:

... Պաշարված հրապարակը այնտեղ թափանցել ցանկացողների մեջ առաջացնում է նույնիսկ վրեժի զգացում: Որովհետեւ աբսուրդի հասնող բաներ են դատահում մեր եւ օդերևի հրապարակի շուրջը: Հետո էլ թե՝ հասարակությունը բեւեռացված, բարկադավորված է եւ միաբանության ուղիներ են որոնվում: Իսկ դարկերները դեռաստիճ հայտարարությունների, որ իրականության հետ կապ չունեն, հասարակության մի խաղին արտոնություն տալով, մյուսին՝ խոսի տարական իրավունքից զրկելով ու առանց այդ էլ չունեցած տեղից արտանելով:

Ադանդավորներին վաղուց դատահանեցնարդես գուցել են ու նրանք արտոնված գործում ու չեն հալածվում: Ընտրությունների օրերին հեռուստատեսությամբ ինչ-որ մեկը ՀՀ առաջին նախագահի համակիրներին ադանդավոր էր հանում եւ ասում, որ դա (5 տոկոսը) գանգրենա է եւ դետք է կտրել, դեռ գրել: Ամենահետադիմական ջանքերն իսկ չկատարեցան այդ 5 տոկոսի նշանները դահել, որոնք էլ նկարագրին այն, միեւնույն է, գոնե ըստ դատահանական հայտարարության, 21,5 տոկոս արձանագրեց: Մի հասարակության մեջ հեռուստակոնցերտ նոնալ մարդը կարող է իր ժողովրդի մի մասին հանդել գանգրենա կամ առնվազն «ամբոխ», երբ այդ բազմությունը ակնհայտորեն ներկայացնում է հասարակության բոլոր շերտերը՝ անհաս մասվորականից մինչեւ շարքային դարզ հաղաքացի: «Ամբոխ» հանդարդների կարծիքին հակադարձ, տակայն կա նաեւ այդ նույն ժողովրդին «ամենազգնիվ, ամենահդարս, ամենաօրինական, ամենաշիտակը ու իր իրավունքների համար դայքարելու դատրաստ հասված» հանդարդների վերաբերմունքը: Մասնողության, աբխարհընկալման այս իրարամերժ մոտեցումներով է հիմնականում դայմանավորված հայ հանության ներկա երկիեղկվածությունը, որը հիմում ունի նաեւ անհատի կրթական, միջավայրային, կենսափորձային, սոցիալ-հոգեբանական առանձնահատկություններ:

Ինչդես այսօր է ընդունված ասել, հասարակությունը կոնսոլիդացնելուն նդատատող, հնարավո՞ր է արդյոք խաղի մի տարբերակ, տեսս ծակել, բայց անցկացնել ավելի ազնիվ կանոններով (սա՝ ինքնաբնական, ինքնատրման համար): Խոսքը նախագահական կամ ԱԺ ընտրությունների մասին չէ, այլ ընդհանրապես խաղաքաղաքական կամ մեծ ընտրությունների մասին: Ինչդես ասացի, դեռ ոչ: Նրանք այդ հավանն իրականացրել են Շահումյանի հրապարակում, իդեռ, հրաժարվել են տոնական երթից, ի հարգանս մարտի 1-ի զոհերի հիշատակի, նրանք կոչ են արել՝ ժողովրդին չգրկել խոսքի ազատությունից եւ մարդկանց չդատել իշխանություններին ենթադատելու համար, որովհետեւ նրանք հո սուրբ չեն եւ ասել են, որ հանդարտած դատապարդության երկիր են դարձել, ու որ էլ 37-ի անուն չտանի, դակասն էլ մեզ չեն հիմա:

Ցնդած ադրիլի 24-ը չբահարկելու առդաբաղի կարծիքին՝ բայց, այնուամենայնիվ, երբ անդոռդություն է լինում, չենք կարող չասել, թե ինչդես դատահեց, որ դաբնակցական երիտասարդությունը Ազատության հրապարակում արտահայտվեց այդ օրը՝ թքրուկ զարկեց, թուրական դրոը վառեց եւ ինքնահդատս «արիությամբ» մոնտաժառության երթ անցկացրեց դեռի Օպերեռնակաբերդ: Հաճության մի զգալի շերտ չի ընդունում թուրքերի հեռ հարաբերություններում «սուր ճոճելու» մակերեսային ճնշող գործելակերդը (մանավանդ դրոի հեռ կարդված): Ի դեռ, այս երեւույթին շաս բացասաբար է անդրադառնում թուրահայությունը՝ կառված այդ երկրում իրենց անվտանգությանը: Ազատության հրապարակից երթի արտանվելն այս նախադեդը դարձավ մերժված բնակչության մյուս հատվածի վրդնվունքի հիմնական դատճառը (արգելը դայմանավորված էր նրանց ընդդիմադիր հայացքներով): Երբը, իհարկե, կայացավ՝ սկսվելով Մ. Սարյանի արձանի մոտից (առանց որեւէ ելույթի կամ խոսքի): Միայն Բաղրամյան եւ Օրբելի փողոցներում հնչած ծանոթ կարգախոսների ձայնարկությունը ուղղակի դարզ հակազդեցությունն էին օդերևի շենքի ուսիկանական դատնեշին: Ի դեռ, այս դատնեշի անհեթեթությունը ծիծաղելիության աստիճանի է հասնում՝ նրանք այդ օրը փորձեցին նույնիսկ արգելել մայթից մայթ տեղափոխումը Հրազդանի դողոտայի հատվածում: Երբ դիմացի տրամաս ուզեցին մտնել, ուսիկաններից մեկն ասաց՝ չի կարելի, իսկ մյուսը, թե՝ փոդով է: «Որտե՞ղ է»: «1000 դոլար», կատակեց, իհարկե (նրանք բարեկիրթ էին եւ երբեմն անգամ հանդարտասում էին):

Օդերեռնակաբերդի բարձունքին՝ սկսած Կիեւյան կամրջից, մինչեւ «Հրազդան» ստադիոնի վերին հատվածները երբ անցել է բացառապես լռեցված, վեր դարզված բռունցքված ձեռքով: Իսկ եթե որոշ փողոցներում կոռեկտ չէին վանկարկումները, ընդ որում հիմնականում երիտասարդական խմբերի կողմից, արդ որքանով էին «ներկայանալի» կամ «կոռեկտ» աղբարկղեր չքինելու դատճառով դատարկ շշերի բզգեով զարդարված Օպերեռնակաբերդի ճանապարհաեզրերը կամ սգո երաժշտության այդման ցածր հնչողությունը: Սանո՞ւմ է, թե՞ վերաբերմունքի բացակայություն, հերթական սովորական միջոցառո՞ւմ էր, ինչ է:

Ազատության հրապարակը շրջափակված էր նաեւ մայիսի 2-ին (Հաղթանակի ժողովրդական շարժման 2-րդ կոնդրեսի օրը), ուսիկանները հսկում էին Մելիք Ադամյան փողոցը, սահմանագիծ էին անցկացրել նաեւ Կառավարական շենքի երկայնքով: Մինչեւ ե՞րբ:

Հետո էլ հեռուստատեսությամբ օրը մեկը խոսում է, սեռերոնիդ տիպս կարդում, կեղծ հոեսորիկ ինտոնացիաներով, թե՞ այ տեսեք դեռ դեդքերում ենք ստեղծում, կառուցում, դրամ էլ խնդրում եք (դեռակնանդատությունն էր իբր սեռնանում, առանց մարդկանց հանդեռ տարական հարգանք ունենալով): Մեր այս վիճում, երբոր դատանի դեռությունը գուրգուրելու, աչքի լույսի դես դահելդահելու մասին լավ են անում, որ խոսում են, բայց ինչո՞ւ են մոռանում 1918-1920-ի Հայաստանի Առաջին Հանրադետության եւ հետո՝ Սովետական Հայաստանի 70-ամյա դեռական կառավարման փորձերը: Բայց այսօր խնդիրն այն է, թե ինչ որակի ու բնույթի դեռություն ու հասարակություն ենք ուզում ունենալ: Կեղծիքի, երեսդաշության մթնոլորտում ամենափոր՝ դդրոցական, բուժական, հանձնաժողովային, հարկային, մասնային, դասական եւ այլ օղակներից մինչեւ վերին օղակները կոռումդացված կառույցներով դեռական մեքենա, որտեղ մարդը անդատշաս է սոցիալդես եւ բարդադես, թե՞ օրենքի գերակայության հաղաքացիական ձեւավորված հասարակությամբ, կառավարման ժողովրդավարական սկզբունքներով երկիր, որ մարդու իրավունքների դաշտդանվածությունը հանդարտում է առաջնային, ինչդես առաջադեմ բոլոր երկրներում, որովհետեւ ամենաբանկ կարիքալը որեւէ դեռության համար մարդն է, իր երկրի հաղաքացին: Նման կառույցների մեխանիզմներ ստեղծելու բազմաձև փորձը մեր աչի առաջ է, մնում է կամք ու կարողություն ունենալ դրան ընդառաջ գնալու, թքափել խուլ միջնադարին բնորոշ մեթոդներն ու մտայնությունը (վախ սեռանենալու, բռնադատությունների, դարգունակ ու տգեղ հնարների, զանազան հիմացիաների, ինտրիգների): Մանավանդ՝ ուշանալու տեղ չունենք, ժամանակը ոչ սդասում է, ոչ էլ՝ նեռում: Սկսել դեռք է հանրային գիտակցության արմատական փոփոխությունից՝ օգտվելով ներկայիս նրա ակտիվ զարթոնքից ու վառ դրսեւորումներից, հանախմբելով երկրի ճանաչողով իրադես մտահոգ մարդկանց ներուժը:

ՄԵԼԻՔ-ԱԶԱՐ ԲԱԴՐԱՄՅԱՆ

ԳԳԻՐՈՆ

Դասական գործ դդրոցում թյուրիմացության դատճառով

ՏԱՐԱՍԱՀՐՅԱՆ

Բարեկամներ՝ ընդդեմ երրորդի՞

Աբխազիայում իրավիճակը լարված է պահում ԵՄ-ին, ՆԱՏՕ-ին, ՄԱԿ-ին ու էլի շատերին

Վրաստանի խորհրդարանական ընտրություններն առայժմ նշանավորվել են ոչ միայն միասնական ընդդիմության յուրօրինակ բաժանումներով ու միացումներով, այլեւ հենց իշխանական ճամբարում առաջատար երկու ֆիգուրների՝ երկրի նախագահ Միխեիլ Սաակաշվիլու եւ խորհրդարանի նախագահ Նինո Բուրջանաձեի «հաղթական ադահարգանով»: Ինչպես արդեն տեղեկացրել է «Ազգը», հանրության համար Սաակաշվիլի-Բուրջանաձե հակասությունը բացատրվել է խորհրդարանական սպասվող ընտրություններին ընդառաջ իշխող կուսակցության ընտրական ցուցակում Բուրջանաձեի կողմնակիցների թիվն ավելացնելով նախագահի դեմ գնալու հանգամանքով:

Թերեւս պատահական չէ, որ նախընտրական ամենաթեժ պահին, իրադարձությունների բուռն ընթացքի տրամաբանությունից որոշակի առումով շեղվելով, Բուրջանաձեն արդեն երեկ պատշոնական այցով մեկնեց Միացյալ Նահանգներ՝ պետքարտուղարությանը տեղեկացնելու նախընտրական շրջանում Վրաստանում տիրող իրավիճակին: Բուրջանաձեի մեկնաբանությամբ, այս այցելության ընթացքում ինը պետքարտուղարությանը կնանոթացնի Վրաստանում տիրող լարված իրավիճակին, ոչ պատշոնական ցուցակում Բուրջանաձեի բացակայությունը նշելով նախագահի դեմ գնալու հանգամանքով:

Թերեւս պատահական չէ, որ նախընտրական ամենաթեժ պահին, իրադարձությունների բուռն ընթացքի տրամաբանությունից որոշակի առումով շեղվելով, Բուրջանաձեն արդեն երեկ պատշոնական այցով մեկնեց Միացյալ Նահանգներ՝ պետքարտուղարությանը տեղեկացնելու նախընտրական շրջանում Վրաստանում տիրող իրավիճակին: Բուրջանաձեի մեկնաբանությամբ, այս այցելության ընթացքում ինը պետքարտուղարությանը կնանոթացնի Վրաստանում տիրող լարված իրավիճակին, ոչ պատշոնական ցուցակում Բուրջանաձեի բացակայությունը նույն հաջողությամբ կարող է ազդել եւ չի կարող ազդել իշխող «Ազգային շարժում» կուսակցության վարկանիշի վրա: Եթե հարցվածների մոտ 43 տոկոսը գտնում է, որ Բուրջանաձեի բացակայությունը չի ազդի կուսակցության վարկանիշի վրա, ապա հակառակում հանդես եկած է հարցվածների 41 տոկոսը: Ընդ որում, մոտ 2 տոկոսն էլ գտնում է, որ Բուրջանաձեի հեռանալը կարող է անգամ դրականորեն ազդել կուսակցության վարկանիշի վրա:

Նախընտրական ոչ պարզ ու լարված իրավիճակով են հակված որոշ փորձագետներ մեկնաբանելու նաեւ հակամարտությունների գոտիներում տեղի ունեցող իրադարձություններն ու տարումները: Ավելի շուտ, ինչպես նման դեպքերում նախընտրելի է բացատրել, մասնավորապես, աբխազական գոտում ռուս-վրացական հարաբերությունների սրացումը մեկնաբանվում է որպես ընտրական գործընթացներից ուշադրությունը շեղելու միջոց, որ ավելի շուտ եւ մեծապես ձեռնտու է երկրի ներկայիս նախագահին:

Հետաքրքրական է, դեռ չեն հասկեցվել աբխազական հայվածում խփված առաջին անօդաչու վրացական հետախույզ ինքնաթիռին առնչվող հանգամանքները, արդեն աբխազական կողմը հայտարարում է նոր միջադեպերի մասին:

Ընդ որում, վրացական կողմն արդեն իսկ, «Նովոսի Գրուզիա» գործակալության փոխանցմամբ, երեկ պատշոնական նամակով դիմել է ՍԱԿ-ին եւ ՆԱՏՕ-ին՝ պահանջել պարզել «աբխազական անջատողականների կողմից հակահրթռային պատշոնական միջոցների առկայությունն ու օգտագործումը»: Այս անգամ Վրաստանը նման պահանջով նամակ է հեղինակել այն բանից հետո, երբ դեռեւս կիրակի՝ մայիսի 4-ին ռուսական լուսավորիչները տարածեցին եւս երկու հետախույզ վրացական ինքնաթիռների «վնասազերծման» մասին:

Ամեն դեպքում, վրացական կողմը պնդում է, որ նման ոչ մի միջադեպ տեղի չի ունեցել: Վրաստանի պաշտպանության նախարարության հայտարարության համաձայն, մայիսի 4-ին ոչ աբխազական, ոչ էլ ռուսական հատուկ ծառայությունների կողմից անօդաչու ոչ մի ինքնաթիռ չի խփվել:

Եվ եթե առաջին հետախույզ ինքնաթիռի միջադեպից հետո Ռուսաստանի մոտեցումը համատեղ դատապարտեցին Ուկրաինայի եւ Վրաստանի նախագահները, ապա առավել հետաքրքրական է, որ մինչեւ վերջին ժամանակներս Ռուսաստանի հետ գոնե արտաքուստ բարիդրացիական կեցվածք ունեցող Լիտվան է սկսել հանդես գալ ի պաշտպանություն Վրաստանի եւ այդ կերվածով՝ ընդդեմ Ռուսաստանի:

Եթե նախկինում հակառուսական հայտարարություններ ավելի հաճախ հրապարակում էին Էստոնիան կամ Լատվիան, ապա մինչ այդ հանգիստ Լիտվան, ի դեմս նախագահի, նամակ է հղել Եվրամիության երկրների ղեկավարներին, Եվրահանձնաժողովին, ՆԱՏՕ-ի ղեկավարությանը եւ այդպես շարունակ՝ «Վրաստանում անջատողականների հետ Ռուսաստանի կողմից հարաբերություններ հաստատելու» մտահոգությամբ:

Ամեն դեպքում, Եվրամիությունը, ի դեմս նախագահող Սլովենիայի, իսկապես մտահոգություն է հայտնել Վրաստանի եւ Ռուսաստանի հարաբերություններում առող լարվածության առնչությամբ: Եվրամիությունն, այնուամենայնիվ, մանրամասնել է, որ մտահոգ է նաեւ Ռուսաստանի՝ Աբխազիայում նոր զինուժ տեղակայելու մտադրությամբ: ԵՄ հայտարարությունը նաեւ մյուս կողմին ուղղված հասված ունի, մասնավորապես, ԵՄ կոչով բոլորին՝ զերծ մնալու այնպիսի քայլերից, որոնք կարող են մեծացնել լարվածությունը:

Ա. ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

«Նոր Վրաստանի քաղաքական ճարտարապետը»

Նման հավակնոտ վերնագրով ընդարձակ հոդված է հրապարակել Financial Times-ը: Հրատարակության գլխավոր մեկնաբան-միջազգայնագետը եղել է Վրաստանում եւ հնարավորություն է ունեցել նախագահ Միխեիլ Սաակաշվիլու հետ երջազայելու երկում:

Լիրիկական մուտքից պարզվում է, որ Սաակաշվիլին շատ է սիրում Շաղ Ազնավուրին եւ ուղղաթիռով բազմակող բազա մեկնելիս ամբողջ հզորությամբ միացրել է նրա հանրածանոթ երգերից մեկն ու չի մոռացել հյուրին իրազեկել, որ երգիչը ծնունդով Վրաստանից է:

Նյութն ուշագրավ է այն իմաստով, որ լրագրողը հնարավորություն է ունեցել Վրաստանի ղեկավարի հետ զրուցելու ոչ պատշոնական միջավայրում ու վարելու անկաշկանդ զրույցներ: Վրաստանը հարկադրված է արդել, այսպես ասած, Ռուսաստանի սպվերի ներքո: Իսկ Սաակաշվիլին ուզում է իր երկրի համար ստեղծել նոր հորիզոններ՝ դեպի Եվրոպա, դեպի ԱՄՆ: Վրացիները միշտ կիրարացել են, ասել է Սաակաշվիլին, որ կազմել են հաճախվողական մշակույթի մի մասը: Սակայն, լրագրողի կարծիքով, ինչքան էլ վրացիները վստահ լինեն իրենց եվրոպացի լինելու մեջ, իսկական եվրոպացի եղբայրները երբեմն կասկածներ են ունենում այդ հարցում:

Պատմելով Սաակաշվիլու սրընթաց կարիերայի մասին, հոդվածագիրը հավաստում է, որ նա ԱՄՆ նախագահ Ջորջ Բուշի հավատարիմ բարեկամն է: Թեեւ դա էլ բավարար չէր Բուխարեստում արտաքին քաղաքական հաղթանակ տանելու համար:

Լրագրողի հարցին, թե նա չափից դուրս կախված չէ՞ Բուշի բարեկամությունից, Սաակաշվիլին պատասխանել է, թե Ջոն Մակքեյնն էլ է իր ընկերը, որ Բարաք Օբաման էլ է ԱՆՏՕ-ին Վրաստանի անդամագրվելու կողմնակից, իսկ եթե Հիլարի Քլինթոնը հաղթի, պետքարտուղար կդառնա իր վաղեմի լավ բարեկամը՝ «իսկական հանճար» Ռիչարդ Հոլբրուքը:

Միշտ է, եվրոպացի ղեկավարների հետ ավելի բարդ է, սակայն Սաակաշվիլին, օրինակ, ջերմ զգացմունքներ է տածում Նիկոլա Սարկոզիի նկատմամբ, որը խիստ «անսովոր, ոչ սանդարտ» մարդ է:

Սաակաշվիլին իր հյուրին պարզաբանում է, որ Վրաստանի խնդիրը տոկ այն չէ, որ բարեկամներ ձեռք բերի եւ ներգրավվի որոշ կազմակերպությունների մեջ: Նպատակ է դրված երկիրը վերափոխել մշակութապես՝ խորհրդային Միությունից անցնել արեւմտյանի:

Օրվա երկրորդ կեսին նախագահն ու լրագրողը մեկնում են ծանոթանալու մի խումբ դեսանտային ուժերի հետ, որոնք ուսանն ինտենսիվ կուրս են անցնում իսրայելցի հրահանգիչների ղեկավարությամբ: Իսրայելցիները նրանց ուսումնական ֆիլմ են ցույց տվել իրենց մեթոդիկայի մասին: Նախագահը նրանց շնորհակալություն է հայտնել իվրիտով:

Զգացվում է, որ լրագրողը հիացած է Սաակաշվիլիով՝ նա բարեկամներ ձեռք բերելու եւ նրանց վրա ներգործելու հոյակապ շնորհք ունի, ջահել է, եռանդուն, խելացի, հմտորված լիբերալ: Վրաստանի ղեկավարին դուր է գալիս զրուցակցի հարցը, թե նա ինչո՞ւ եւս նախագահ կմնա. «Հինգ տարի երկու ամիս»: Սակայն նրա ոգեւորությունը փոքր-ինչ հանգչում է հաջորդ հարցից՝ իսկ ինչո՞վ է մտադիր զբաղվել ժամկետը լրանալուց հետո: «Չգիտեմ, կգնամ որեւէ տեղ դասախոսություն կարդալու: Գուցեեւ՝ Կոլումբիայի համալսարան»:

ՌՈՒԲԵՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆ
Մոսկվա

ՀԱԿԱՄԱՐՏՈՒԹՅՈՒՆ

Պենտագոնն ուզում է «ողողոդված հարվածներ» հասցնել Իրանի վարժանմբարներին

Պենտագոնը Իրանի տարածքում իրաքցի գրոհայինների պատրաստման ճամբարներին «ողողոդված հարվածներ» հասցնելու գործողություն է մշակում: Այդ մասին հաղորդում է Լոնդոնի «Սանդեյ թայմս» թերթը, վկայակոչելով լավատեղյակ աղբյուրների:

Թերթի տվյալներով, Բասրայում շիա իրաքցիների եւ իրական բանակի միջեւ ծավալված կատաղի մարտերից հետո ԱՄՆ-ը եզրակացրել է, որ շիա գրոհայինների կողմից Բասրայի գրավմանն օժանդակել են իսլամական հեղափոխության պահապանների կորպուսի իրանցի հրահանգիչները:

«Եթե Բասրայում իրավիճակը կրկին վատթարանա, ապա ԱՄՆ-ը դրանում կմեղադրի Իրանին եւ կարող է հարվածել իրանական տարածքում գտնվող վարժանմբարներին», ընդգծում է «Սանդեյ թայմսը»:

Իրան-ԱՄՆ հարաբերությունների սրման մյուս պատճառը Իրանում շիա առաջնորդ Մոխթադա Սադրին եւ թքակա «Մահդիի բանակի» եւ ամերիկյան բանակի բախումներն են: Իրանում ամերիկյան ուժերի հրամանատար, գեներալ Դեյվիդ Պետրեուսի խոսքերով, Իսլամական հեղափոխության պահապանների կորպուսի մեջ մտնող իրանական «Ղուդս» խմբավորումը ֆինանսավորում եւ զինում է «Մահդիի բանակին»:

Սպասվում է, որ Իրաքի վարչապետ Նուրի ալ Մալիքին մոտ օրերս կպահանջի դադարեցնել հակամարտիկյան գործունեությունը: Հակառակ դեպքում ամերիկյան բանակը կդիմի ուժային մեթոդների:

Սպառնալիքներ Սերբիայի «դավաճան» նախագահին

Սերբական «Բլից» թերթը հաղորդում է, որ նախագահ Բորիս Տադիչը հաբվեհարյուրի սպառնալիքներ է ստացել Սերբիայից Կոսովոյի անջատումը թույլ տալու պատճառով:

Թերթի տվյալներով, Տադիչի ստացած անանուն նամակում ասվում է, որ նա «սիրված կլինի վճարել դավաճանության համար» եւ, որպես Սերբիային դավաճանած մարդ, «փամփուշտ կստանա ճակատին»:

«Բլիցը» նշում է, որ նամակի վրա որպես հեղադրած հասցե գրված է «Ցինկագո», բայց չի բացառվում, որ նամակն ուղարկված լինի Սերբիայից:

Երկրի դատախազության մամլո քարտուղար Տոմո Զորիչը հրաժարվել է որեւէ մանրամասնություն հրապարակելուց, վկայակոչելով գլխավոր դատախազի հետ խորհրդակցելու անհրաժեշտությունը: Տադիչի ներկայացուցիչը նույնպես հրաժարվել է մեկնաբանություններից:

Թերթի տվյալներով, անցյալում համանման սպառնալիքներ ստացել են Սերբիայի խորհրդարանի նախագահ Օլիվեր Դուլիչը, Հաագայի դատարանի հետ գործակցության ազգային ծառայության պետ Ռասիմ Վլադիմիր Վուկչեւիչը, դատավոր Նատա Մեսարովիչը: Համանման բոլոր նամակներում որպես հեղադրած հասցե նշված է «Ցինկագո»: Սակայն Սերբիայի հատուկ ծառայություններն չի հաջողվում պարզել, թե որտեղից են ուղարկվել նամակները:

Մահափորձ Թալաբանիի կնոջ դեմ

Բաղդադի կենտրոնում մահափորձ է կատարվել Իրաքի նախագահ Ջալալ Թալաբանիի կնոջ դեմ: Ֆրանսպրեսի տվյալներով, կիրակի օրը մայրաքաղաքի Քառադայի շրջանում ռումբ է պայթել նախագահական ավտոշարասյան ճանապարհին: Մեքենաներից մեկում պայթյունի պահին նստած էր երկրի առաջին տիկին Հերո Իբրահիմ Ահմեդը:

Հատուկ ծառայությունները հաղորդում են, որ պայթյունից վնասվել է շարասյան վերջին ավտոմեքենան, վիրավորվել են տիկին Ահմեդի չորս թիկնապահներ, իսկ ինքը չի տուժել:

Հաղորդվում է, որ տվյալ ավտոշարասյունը տիկին Ահմեդին տանում էր կենտրոնական թատրոնի մշակութային միջոցառմանը մասնակցելու:

Բոլիվիայի ամենահարուստ նահանգը ինքնավար դարձավ

Սանտա Կրուսի նահանգի բնակիչները կիրակի օրն անցկացված հանրաքվեի ժամանակ արտահայտվել են Բոլիվիայի կազմում ինքնավարություն ստանալու օգտին: Ֆրանսպրեսը հաղորդում է, որ ինքնավարության օգտին քվեարկել է նահանգի բնակչության 86 տոկոսը, դեմ՝ 14 տոկոսը:

Հանրաքվեից առաջ երկրի նախագահ Էվո Մորալեսն այն բնութագրել էր «անօրինական» եւ իր կողմնակիցներին հորդորել է դեմ քվեարկել:

Հանրաքվեն ուղեկցվել է ինքնավարության կողմնակիցների եւ հակառակորդների բախումներով, որոնց ընթացքում առնվազն 25 մարդ է վիրավորվել: Ոստիկանության կիրառած արտասովոր գազից զոհվել է մեկ մարդ:

Սանտա Կրուսը Բոլիվիայի ամենամեծ եւ ամենահարուստ նահանգն է, որն առանձնանում է երկրի ներքին համախառն արդյունքի ավելի քան 1/3-ը: Նահանգի բնակիչները դժգոհ են անցյալ տարվա երկրի սահմանադրության մեջ կատարված փոփոխություններից, որոնց նպատակն է գազի արտահանումից ստացվող եկամուտները վերաբաշխել ի նպաստ Բոլիվիայի ավելի աղքատ շրջանների:

Նախատեսվում է առաջիկա հունիսին հանրաքվեներ անցկացնել երկրի երեք ուրիշ նահանգներում եւ երկու դեպարտամենտներում: Այդ բոլոր տարածքներում արտադրվում է Բոլիվիայի ՆԺԱ 80 տոկոսը եւ ապրում է երկրի բնակչության 58 տոկոսը:

Վենեսուելայի նախագահ Ուգո Չավեսը հայտարարել է, որ Բոլիվիայում անջատական տրամադրություններ են հրահրվում ԱՄՆ-ից, որը դժգոհ է էներգակիրների հարցում այդ երկրի անկախ քաղաքականությունից: Իրոք, «Ազգը» մայիսի 3-ին տեղեկացրեց Բոլիվիայում երեք նավթային եւ մեկ հեռահաղորդակցման ընկերությունների ազգայնացման մասին: Բնական է, որ տվյալ փաստը չի կարող ուրախացնել նավթի առեւտրից միլիարդներ ստացող ամերիկյան ընկերություններին:

Հայտարարված է ԹՄՄ մրցանակաբաշխությունը

Մասնակիցներից ակնկալվում են առավել բարձր ստեղծագործական դրսևորումներ

Հայաստանի Թեատրան մշակութային միության (ՀԹՄՄ) «Վահան Թեատրան» ամենամյա մրցանակաբաշխությունն այս տարի հայտարարվել է 9 անվանակարգում՝ գեղարվեստական գրականություն, երաժշտություն, գեղանկարչություն, ռադիո եւ հեռուստատեսություն, «Ազգ» օրաթերթում լավագույն հրապարակման, դիրիժորական եւ մանուկների համար գրված ստեղծագործությունների, սոցիալ-հասարակական երեւույթի համար, խնդրակարգություն, բատրոն: Մայիսի 8-ից մինչեւ դեկտեմբերի 8-ը նշված անվանակարգերին համապատասխանող եւ միայն 2007 թվականին ստեղծված գործերի ընդունման ժամկետն է: Մամուլի ազգային ակումբում երեկ հայտարարելով մրցանակաբաշխության սկիզբը՝ ՀԹՄՄ նախագահ **Ռուբեն Միրզախանյանը** տեղեկացրեց, որ 90-ականներից անցկացվող մրցանակաբաշխությունը վերջին 5 տարիներին առավել կազմակերպված բնույթ է կրում եւ մինչ օրս ունեցել է 1000 մասնակից:

Մասնակիցների առավելագույն թիվը գրանցվել է գրականություն, նվագագույնը՝ բատրոն անվանակարգում: Բանախոսի հավաստմամբ, մասնակցության չափը ամենեւին էլ որակի արտացոլմ չէ, սակայն խիստ կարեւոր է, քանի որ ՀԹՄՄ նոյտական է նաեւ հասարակության ուշադրության սեւեռումը ներկայացված գործերի լինելիությանն ու երկրի մշակութային ընթացքին: Իսկ ներկայացված գործերից մրցանակի արժանիներն ընտրում է յուրաքանչյուր անվանակարգի համար կազմված մասնագիտական ժյուրին: Արժանի գործերն ընտրելուն մասնակցություն չեն ունենում ՀԹՄՄ կենտրոնական վարչության անդամները: Նրանք նաեւ իրավունք չունեն գործեր ներկայացնել մրցանակաբաշխությանը: Այս կարգի նոյտական անաչառություն առաջարկվելն է: ՀԹՄՄ հավատարիմ է մնում միայն մրցանակակիրների անունները հրապարակելու իր սկզբունքին: Նրանք նախորդ տարի 8-ն էին՝ Լյուդվիգ Դուրյան, Ջիվան Գասպարյան, Հակոբ Ավետիսյան, Արեմ Սարգսյան, Վարուժան Վարդանյան, Գեղիկ Բաղդասարյան, Ռուբեն Հախվերդյան:

Ինչպես միշտ՝ այս տարի էլ ՀԹՄՄ մասնակիցներից ակնկալում է առավել բարձր ստեղծագործական դրսեւորումներ: Նախորդ տարի ժյուրին այդպես էլ չգտավ մրցանակի արժանի գործ կինոյի անվանակարգում, եւ այս տարի այն չկա: Պատճառը, բացի վերը ասվածից, նաեւ այլ մրցանակաբաշխություններում ու փառատոներում առկա անվանակարգերը չկրկնելու ՀԹՄՄ գործելակերպն է: «Ոսկե ծիրան» միջազգային փառատոնն արդեն իսկ կայացած է եւ լայն հնարավորություն է ընձեռում կինոգործիչներին՝ ներկայանալու, եւ Ռուբեն Միրզախանյանի կարծիքով, կարիք չկա կրկնելու նույնը՝ հաստատես որ մի երկու տարի առաջ մրցանակաբաշխության 1000-ական դոլար դրամական մրցանակը հրարտոնեն նշելու հանգամանքն արդեն իրական չէ: ՀԹՄՄ նախագահ Ռուբեն Միրզախանյանը երեկ հավաստեց, որ մինչեւ մրցանակաբաշխություն հույս ունեն էականորեն փոխելու դրամական մրցանակի չափը:

ԼԵՌՆԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

Բրյուսելում երգում են «Քելե-Քելե»

«Շատ երջանիկ եմ, որ գտնվում եմ Հայաստանում: Այն, որ ես ներկայացնում եմ Վրաստանն այս հրաշալի մրցույթում, արդեն հաղթանակ է: Կարծում եմ, որ ես էլ, Սիրուշն էլ արդեն հաղթել ենք եւ, հույս ունեմ, որ արժանատեսվորեն կներկայացնենք մեր երկրները: Հաճոյված եմ, որ Բելգրադում՝ մրցույթի ժամանակ էլ միմյանց համար կանհանգստանանք ու կհուզվենք», երեկ մամուլի ասուլիսի ժամանակ ասաց «Եվրոտեսիլ-2008» երաժշտական մրցույթ-փառատոնին Վրաստանը ներկայացնող Դիանա Գուրգկայան: Երգչուհին ողջունելու երի ընթացքում հասցրել է լինել Մալթայում, Կիպրոսում, Լատվիայում եւ Էստոնիայում: Իսկ Հայաստանը ներկայացնող Սիրուշն վերջին յոթ օրվա ընթացքում համերգներով մեկնել է Հոլանդիա, Իտալիա, Ֆրանսիա եւ փորձել հնարավորինս ներկայացնել հայկական երաժշտությունն ու արվեստը: Հրաչ Քեչիչյանը նկատում է, որ Բրյուսելում տեղի ունեցած համերգից հետո հանդիսատեսը փողոցներում Սիրուշի «Քելե-Քելե» էր երգում: Ինչն, ըստ ռեժիսորի, շատ լավ արդյունք է:

Խոսելով մրցակիցների մասին, երգչուհիները նշում են, որ արվեստը մրցակցություն չի ճանաչում, եւ իրենցից յուրաքանչյուրի նոյտական է եվրոպացի հանդիսատեսին ներկայացնել իրենց հոգու երաժշտությունը: Սիրուշի հետ որպես duet վոկալ Բելգրադ կմեկնեն նաեւ երգիչներ Ռազմիկ Ամյանն ու Տիգրան Պետրոսյանը, իսկ պատվիրակության կազմում կլինեն նախորդ եվրոտեսիլների մասնակից Անդրեն եւ Հայկոն: Բեմադրության հեղինակը Սերգեյ Բանդեյն է, իսկ հագուստները մոդելավորել է Արեւիկ Սիմոնյանը: Սիրուշն հավաստիացրեց, որ թե՛ բեմադրությունը, թե՛ պարը շատ գեղեցիկ են ստացվել եւ, համոզված է, որ հայ հանդիսատեսը կհավանի:

Տարածված ասեկոսեների մասին հարցին, թե սփյուռքը հաշվի առնելով ներքաղաքական իրավիճակը մտադիր է բոյկոտել ու չվերակել Սիրուշի օգտին, երգչուհին պատասխանեց, թե դրանք ընդամենը ենթադրություններ են եւ սփյուռքահայերից արժանացել է միայն ջերմ ընդունելության: «Այս վերջին երջանում, երբ գնում եմ արտասահման, իմ կողմից միշտ հավաքվում է սփյուռքահայերի հայկական բանակ: Շատ եմ գնահատում, երբ ասում են, թե կանգնած են իմ կողմին ու յուրաքանչյուր հարցում ինձ կաջակցեն: Դա արդեն հաղթանակ է եւ ինձ հսկայական ուժ է տալիս»:

ՀԵՂԻՆԵ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

ԱՐՎԵՍՏԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

Չսերտած դասեր

Արվեստի լեզվով՝ լեզվի մասին

Ավելի քան 10 տարի արվեստագետներ Նարինե Զուլյանը, Հարությունն Զուլումյանն ու երաժիշտ Վահան Արծրունին աշխատում են «Չսերտած դասեր» նախագծի վրա: Նախկին խորհրդային Միության տարածքում արժեքների լայնածավալ անկումը Հայաստանում ուղեկցվեց առանձնահատուկ դաժան ճգնաժամով: Նախագիծն անդրադարձ է երկրի զարգացումներին ու իրավիճակներին՝ արվեստագետներին ստեղծագործական մոտեցումներով դրսեւորված: Պաստերային շարի հիմքում լեզվի խնդիրն է՝ ներկայացված քանդակի, գեղանկարի եւ երաժշտության միջոցով:

Երեկ Արդի արվեստի թանգարանում բացվեց «Չսերտած դասեր» խորագրով ցուցահանդեսը: Հեղինակները կոչ են անում վերարժեքավորել, բացահայտել լեզուն, որը մեր արժեքների հիմնական կրողն է: Քննադատական հայացք նետելով մեր այսօրվա իրականությանը՝ արվեստագետներն իրենց դիրքորոշումն արտահայտում են այլաբանորեն:

«Ցուցահանդեսը տարեգրական բնույթ ունի եւ շարունակական է: Ներկայացված է լեզվի, պատմության եւ վիրտուալ հարաբերությունների թեման: Մեր խնդիրն է անդրադառնալ այսօրվա արժեքներին», ասաց Հարություն Զուլումյանը: «Ցայտային ծեւավորումը կցված է ընդհանուր գաղափարին եւ աշխատել եմ կոնտեքստից դուրս չգալ: Զգուշացում է, հետազոտություն, թե ինչպես կարող է խորհրդանիշը՝ կորցնելով իր բովանդակությունը, գրկվել նաեւ իրեն բնորոշ հատկանիշներից: Այս ցուցահանդեսը համատարած արժեքային կոդի արտահայտում է եւ որպես տագնապի զգուշացում, լուծված է երաժշտական գիծը: Ինչն ահազանգում է տարբեր ազգերի երաժշտական նվագարանների մեջ», ասաց Վահան Արծրունին:

Հ. Հ.

Թինա Թերները վերադառնում է բեմ

Ամերիկյան փոփ երաժշտության գերասեղ Թինա Թերները հեռուստատեսության հայտնի հաղորդավար Օփրա Ուինֆրիին պատմել է, որ մտադիր է բեմ վերադառնալ եւ հանդես գալ համերգային շրջագայությամբ: Ութ տարի առաջ բեմը թողած նշանավոր երգչուհին մտադիր է այս տարվա հոկտեմբերին համերգներով հանդես գալ ԱՄՆ-ում: BBC-ն տեղեկացնում է, որ համերգների տոմսերը վաճառի կհանվեն մայիսի 12-ին:

2000-ին Թերները տվել էր իր հրաժեշտի համերգը: Այն ժամանակ նրա ներկայացուցիչն ասել էր, որ երգչուհին որոշել է թողնել բեմը, քանի որ «ուզում է հեռանալ ամենամեծ ժողովրդականության պահին»:

Թերները հաջողության բարձունքներին սկսել է հասնել 1960-ին, երբ նրա Simply The Best երգը դարձավ մրցույթների առաջատար:

Թինա Թերները ունի 8 հեղինակավոր երաժշտական «Գրեմմի» մրցանակներ, նրա ձայնագրությունները հաջողությամբ վաճառվել են Աստղային օվկիանոսի երկու կողմերում, իսկ Rolling Stone հանդեսը երգչուհուն ընդգրկել է «Բոլոր ժամանակների մեծագույն կատարողների» ցանկում:

Թերները ամուսնացած է եղել սոուլ երաժշտության աստղ Այկ Թերների հետ, որը 2007-ի վերջերին մահացավ կոկաինի չարաշահումից: Երգչուհու ոչ դյուրին ընտանեկան կյանքի մասին ֆիլմ է նկարահանվել:

Պ. Բ.

Շիլլերի փոխարեն այլ մեկին են հուղարկավորել

Գերմանացի եւ ավստրիացի բժիշկների, մարդաբանների մի խումբ գերմանացի պոետ եւ դրամատուրգ Ֆրիդրիխ Շիլլերի գանգն ուսումնասիրել ու հայտնաբերել է, որ այն մեծանուն պոետին չի պատկանում: The Guardian-ի տեղեկացմամբ, ուսումնասիրվել է եւս մի գանգ, որը ԴՆԹ անալիզով նախկինում համարվել է Շիլլերինը, սակայն դա էլ այսօր իրողություն չէ: Associated Press գործակալության տեղեկություններով էլ Վայմարի գերեզմանատանը որպես Շիլլերի դի հանգում է մի քանի մարդկանց ոսկորներից կազմված կմախք:

Բանն այն է, որ մեծանուն պոետին 1805-ին հուղարկավորել են ընդհանուր գերեզմանոցում, 21 տարի անց՝ 1826-ին Վայմարի խաղաքաղաքի որոշմամբ առանձնացվել է պոետի դին: Վերահուղարկավորման ընթացքում գերեզմանից հանվել է 23 գանգ ու ամենամեծն ընտրվել որպես Ֆրիդրիխ Շիլլերին պատկանող: Պոետի մահից 106 տարի անց բժիշկ Ավգուստ ֆոն Ֆորիրը գիտական աշխարհին ներկայացրել է եւս մի գանգ, վստահ լինելով, որ Շիլլերին է պատկանում: Սակայն ժամանակակից գիտնականներն անց են կացրել ԴՆԹ համեմատական անալիզ՝ պոետի երեք, որոշ, թոռան հյուսվածքների եւ հենց պոետի մազերի ու արտաքինները ներկայացրել, որ կմախքը պատկանել է տարբեր մարդկանց:

Ն. Պ.

Սերգեյ Մովսիսյանը Եվրոպայի փոխչեմպիոն

Սարգսյանն աշխարհի գավաթի, Դանիելյանն ու Մկրտչյանը՝ աշխարհի առաջնության մասնակիցներ

Բուլղարիայի Պլովդիվ քաղաքում ավարտվեց շախմատի Եվրոպայի անհատական առաջնությունը: Տղամարդկանց մրցաշարում առաջնության ոսկե մեդալներն ու աշխարհի գավաթի խաղարկության 23 ուղեգրերն էին վիճարկում 337 շախմատիստներ: Կանանց առաջնության մեդալների եւ աշխարհի առաջնության 14 ուղեգրերի համար մրցավեճի էին բռնվել 159 շախմատիստուհիներ:

Հայ շախմատիստներից մրցանակակիր դառնալու լավ հնարավորություն էր պահանջում Սերգեյ Մովսիսյանը: Ավարտական տուրում Սերգեյը սեւ խաղաքարերով ոչ-ոքի խաղաց 3ուրի Կրիվոռուչկոյի հետ եւ վաստակեց 8 միավոր: Նույնքան միավոր էին վաստակել նաեւ Սերգեյ Վոլկովը, Պավել Տրեգուբովը, Էդվին Լ'Ամին, Մաքսիմ Վաշիե-Լագռանժը, Բորիս Գելֆանդը, Վլադիմիր Բալլանը, Տոմի Նյուբակը եւ Տուրի Կրիվոռուչկոն: Նրանց կես միավորով գերազանցեց Սերգեյ Տիվյակովը, որը հաղթելով Էմիլ Սուտովսկուն, հասկվեց Եվրոպայի չեմպիոն: Իսկ վերը նշված շախմատիստները լրացուցիչ մրցախաղերում որոշեցին արծաթե եւ բronզե մրցանակակիրներին:

Լրացուցիչ մրցախաղերում իրեն հիանալի դրսեւորեց Սերգեյ Մովսիսյանը: Հաջորդաբար հաղթելով Բորիս Գելֆանդին (2-0), Վլադիմիր Բալլանին (1,5-0,5) եւ Սերգեյ Վոլկովին (2-0), Սերգեյ Մովսիսյանը դարձավ արծաթե մրցանակակիր, միաժամանակ իրավունք ստացավ մասնակցելու շախմատի աշխարհի գավաթի խաղարկությանը: Բronզե մեդալը բաժին հասավ Սերգեյ Վոլկովին:

Հայաստանցի շախմատիստներից առավել հաջող հանդես եկավ Վլադիմիր Թակոբյանն ու Գարիկ Մարգսյանը, որոնք վաստակեցին 7,5-ական միավոր: Ավարտական տուրում Թակոբյանը ոչ-ոքի խաղաց Ռաուլ Մամեդովի հետ, իսկ Սարգսյանը հաղթեց Իգոր Կուռնոսովին: Աշխարհի գավաթի խաղարկության ուղեգրի համար պայքարում

Ձախից առաջինը արծաթե մեդալակիր Սերգեյ Մովսիսյանն է

վիճակահանությամբ հայ շախմատիստները մրցեցին միմյանց հետ: Հաջողությունն ուղեկցեց Գարիկին, որը հաղթելով 2-0 հաշվով, նվաճեց ուղեգիր: Լրացուցիչ գործակիցներով Թակոբյանը զբաղեցրեց 19-րդ տեղը, Սարգսյանը՝ 28-րդ: 7 միավորով Սամվել Տեր-Սահակյանը 42-րդն է: Վերջին տուրում նա հաղթեց Մարտին Լոմբարդիին: Կարեն Ասլանը ոչ-ոքի խաղալով Ալեքսանդր Միսայի հետ, 6,5 միավորով գրավեց 67-րդ տեղը: 6-ական միավորով մրցաշարն ավարտեցին Սերգեյ Գրիգորյանցը (93-րդ տեղ), Տիգրան Բոթանջյանը (95-րդ), Լևոն Ա-նասասյանը (124-րդ), Տիգրան Պետրոսյանը (127-րդ) եւ Արտաշես Մինասյանը (142-րդ): Դմիտրի Հարությունյանը 2,5 միավորով հետնամարտերի թվում էր (316-րդ տեղ):

Կանանց մրցաշարում 8,5 միավորով Եվրոպայի չեմպիոնուհու տիտղոսին արժանացավ ուկրաինացի շախմատիստուհի Կատերինա Լահնոն: Հայ շախմատիստուհիներից բոլորից հաջողը Լիլիթ Մկրտչյանն եղավ: 11-րդ տուրում հաղթելով Յովանկա Հոուսկային, Լիլիթը Աննա Ուշենինայի, Նատալյա Ժուկովայի, Էլմիրա Սկրիպչենկոյի, Վիկտորյա Չմիլիթեի, Ելենա Դեմբոյի հետ վաստակեց 8-ական միավոր եւ իրավունք ստացավ լրացուցիչ մրցախաղերում վիճարկելու արծաթե եւ բronզե մեդալները: Տավոլ, Մկրտչյանին չհաջողվեց մրցանակակիր դառնալ: Առաջին փուլում 2-1 հաշվով հաղթելով Էլմիրա Սկրիպչենկոյին, Լիլիթը հաջող մրցախաղում 0,5-1,5 հաշվով զիջեց Աննա Ուշենինային եւ դուրս մնաց հետագա պայքարից: Արծաթե մրցանակակիր դաշավ Վիկտորյա Չմիլիթեն, բronզե մեդալը ստացավ Աննա Ուշենինան: Իսկ Լիլիթ Մկրտչյանը 8 միավորով գրավեց 5-րդ տեղը եւ իրավունք ստացավ մասնակցելու կանանց աշխարհի առաջնությանը: Այդ մրցաշարի ուղեգիր նվաճեց նաեւ Էլինա Դանիելյանը՝ լրացուցիչ մրցախաղում հաղթելով Մոնիկա Սոչկոյին (1,5-0,5): Հետաքրքրական է, որ մինչ այդ ավարտական տուրում Դանիելյանը Սոչկոյի հետ պարտիան ավարտել էր ոչ-ոքի եւ 7,5 միավորով զբաղեցրել 13-րդ տեղը:

6-ական միավորով մրցաշարն ավարտեցին Նելլի Աղինյանը (62-րդ տեղ), Լիլիթ Գալոյանը (63-րդ) եւ Սիրանուշ Անդրեասյանը (69-րդ): Նրանք ավարտական տուրում հաստատուն կնքեցին համարտասխանաբար Դագմե Տիուսիթեի, Իրինա Զակուրդեայի եւ Բայրա Կոլանովայի հետ: Աննա Հայրապետյանը պարտվեց Մաթա Տեիգային ու 4 միավորով զբաղեցրեց 135-րդ հորիզոնականը:

Հոկեյիստները սկսեցին մրցավեճը

Կանադայում մեկնարկել է տափոնակով հոկեյի աշխարհի հերթական առաջնությունը: Նախնական փուլում մասնակից 16 հավաքականները բաժանվել են չորս խմբի: «A» խմբում ընդգրկված են Շվեդիայի, Շվեյցարիայի, Բելառուսի եւ Ֆրանսիայի հավաքականները: «B» խմբում մրցավեճի են բռնվել Կանադայի, ԱՄՆ-ի, Լատվիայի եւ Սլովենիայի ընտրանիները, «C» խմբում պայքարի ելնելն են ընդգրկվել Ֆինլանդիայի, Սլովակիայի, Գերմանիայի եւ Նորվեգիայի հոկեյիստները, իսկ «D» խմբում առաջնության պարգեւները կվիճարկեն չեխերը, ռուսները, դանիացիներն ու իտալացիները:

«A» խմբում մեկական հաղթանակ են տոնել Շվեյցարիայի (ֆրանսիացիների նկատմամբ՝ 4-1) եւ Շվեդիայի (Բելառուս՝ 6-5) հավաքականները: «B» խմբում 2-ական հաղթանակ են տոնել Կանադայի եւ ԱՄՆ-ի հոկեյիստները: Կանադացիները պարտության են մատնել Սլովենիայի (5-1) եւ Լատվիայի (7-0) ընտրանիներին: Ամերիկացիները հաղթել են լատվիացիներին (4-0) եւ Սլովենիայի (5-1) հավաքականին: «C» խմբում առաջատարի դերը սատանել են Սլովակիայի եւ Ֆինլանդիայի հավաքականները: Սլովակները 5-1 հաշվով առավելության են հասել Նորվեգացիների նկատմամբ, իսկ ֆինները պարտության են մատնել գերմանացիներին (5-1):

«D» խմբում հաղթողի գլխավոր հավակնորդներ ռուսներն ու չեխերը հաղթանակով մեկնարկեցին: Ռուսները 7-1 հաշվով պարտության մատնեցին իտալացիներին, չեխերը հաղթեցին դանիացիներին (5-2): 2-րդ տուրում կայացավ Ռուսաստան-Չեխիա սկզբունքային մրցավեճը: Միայն լրացուցիչ ժամանակում ռուսներին հաջողվեց խփել հաղթական ապտոլակը (5-4) եւ 2 միավոր վաստակել: Ռուսները 5 միավորով գլխավորեցին «D» խմբի աղյուսակը:

Խմբերում լավագույն արդյունքի հասած երեքական հավաքականներ 2-րդ փուլում կբաժանվեն երկու խմբի, ընդ որում միմյանց միջեւ կայացած հանդիպումների արդյունքները հաշվի կառնվեն: Չորս լավագույնները յուրաքանչյուր խմբից կմտնեն քառորդ եզրափակիչ:

«Ռեալն» ու «Բավարիան» անհասանելի են

Եվրոպական առաջատար հինգ ֆուտբոլային երկրներից երկուսում ժամկետից շուտ որոշվեցին չեմպիոնները: Իսպանիայի առաջնության 35-րդ տուրում հյուրընկալվելիս 2-1 հաշվով հաղթելով «Օսասունային», Մադրիդի «Ռեալը» անհասանելի դարձավ մոտակա մրցակիցների համար եւ իր պատմության մեջ 31-րդ անգամ նվաճեց երկրի չեմպիոնի տիտղոսը: Առաջնության ավարտից երեք տուր առաջ «Ռեալը» 10 միավորով առաջ է անցել 2-րդ տեղում ընթացող «Վիլյառեալից» Վերջինս 2-0 հաշվով հաղթեց «Խետաֆեին»: 3-րդ տեղում 64 միավորով «Բարսելոնն» է, որը սեփական հարկի տակ ջախջախեց «Վալենսիային» (6-0): «Ռեալը» երկրորդ տարին անընդմեջ ուժեղագույնը ճանաչվեց Իսպանիայում: 1990-ից հետո դա առաջին դեպքն է, որ «Ռեալին» հաջողվում է պահպանել չեմպիոնի տիտղոսը:

Գերմանիայում էլ առաջնության ավարտից 3 տուր առաջ Մյունխենի «Բավարիան» 21-րդ անգամ դարձավ երկրի չեմպիոն: Դրա համար «Բավարիային» բավարար էր նույնիսկ ոչ-ոքի (0-0) արդյունքը «Վոլսբուրգի» հետ արտագնա խաղում: «Բավարիան» 31 խաղից հետո վաստակել է 67 միավոր եւ 10-ով գերազանցում է 2-րդ տեղում ընթացող «Վերդերին»: Վերջինս 2-0 հաշվով հաղթեց «Էներգիին»:

ՖՈՒՏԲՈԼԻ ԶԼ ԱՌԱՏԵՈՒԹՅՈՒՆ

«Արարատը» շարունակեց հաղթարշավը

Ֆուտբոլի Հայաստանի բարձրագույն խմբի առաջնության 4-րդ տուրում ուշադրության կենտրոնում էին գավաթի եզրափակիչի մասնակիցներ «Արարատի» եւ «Բանանցի» մասնակցությամբ հանդիպումները: «Արարատը» նախորդ երեք հանդիպումներում էլ հաղթանակներ էր տարել, իսկ ահա «Բանանցը» դեռեւս չէր ճաշակել հաղթանակի քաղցրությունը եւ չէր բացել գոլերի հաշիվը:

4-րդ տուրում երկու թիմերն էլ հաղթեցին, բայց հաղթանակները տարբեր կերպ տվեցին: Գյումրիում արարատցիներն արդեն 18-րդ րոպեին բացեցին հաշիվը: Այդի ընկավ Արթուր Պետրոսյանը: Երկրորդ խաղակեսում Մարկոսը կրկնապատկեց հաշիվը եւ չորրորդ անընդմեջ հաղթանակը տոնեց:

Իսկ ահա «Բանանցը» «Ալիսի» հետ մրցավեճում հաղթանակը կորզեց հանդիպման վերջին րոպեին: Վնասվածքից աղաքինվելուց հետո առաջին անգամ խաղադաշտ մտած Արսեն Բալաբեկյանը հաղթանակ պարգեւեց «Բանանցին»՝ նաեւ բացելով թիմի գոլերի հաշիվն ընթացիկ առաջնությունում:

Անդրանիկ հաղթանակը տոնեց նաեւ Կաղանի «Գանձասարը»՝ 2-1 հաշվով պարտության մատնելով «Գանձասարի» վրաց լեգեոնականներ Գագա Թբիլաշվիլին ու Դավիթ Խանիշվիլին, որոնց հյուրերը պատասխանեցին էդգար Խաչատրյանի խփած գոլով: Տուրի չորրորդ հանդիպումը «Միկայի» եւ «Փյունիկի» միջեւ չկայացավ: Ինչպես տեղեկացրել ենք, Հայաստանի մինչեւ 19 տարեկանների պատանեկան հավաքականը, որի կազմում մեծ թվով «Փյունիկի» ֆուտբոլիստներ են ընդգրկված, մեկնել է Իտալիա:

Մրցաշարային աղյուսակ

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Արարատ	4	4	0	0	10-0	12
2. Միկա	3	3	0	0	9-2	9
3. Փյունիկ	3	2	0	1	2-2	6
4. Շիրակ	4	2	0	2	5-6	6
5. Բանանց	4	1	1	2	1-2	4
6. Գանձասար	4	1	1	2	4-6	4
7. Ալիս	4	1	0	3	3-4	3
8. Կիլիկիա	4	0	0	4	1-13	0

Ռմբարկուները

Նարեկ Բեգլարյան	«Միկա»	5
Մարկոս	«Արարատ»	4
Սարգիս Մովսիսյան	«Արարատ»	3
Արարատ Հարությունյան	«Շիրակ»	2
Տիգրան	«Միկա»	2

Հաղթական մեկնարկ

Ֆուտբոլի Հայաստանի մինչեւ 19 տարեկանների պատանեկան հավաքականը հաղթանակով մեկնարկեց Իտալիայում անցկացվող մրցաշարում: Մեկնարկային խաղում մեր պատանիները 4-1 հաշվով պարտության մատնեցին իտալական «Սոնցայի» երիտասարդական թիմին: Մեր թիմից գոլերը խփեցին Տիգրան Ոսկանյանը (18), Էդգար Սալաֆյանը (32), Լեւոն Հայրապետյանը (63) եւ Հայկ Չիլինգարյանը (86՝ 11 մ): Հաջորդ խաղում մեր հավաքականը կմրցի «Վիչենցայի», իսկ մայիսի 10-ին՝ «Յուվենտուսի» երիտասարդական թիմերի հետ:

Կայացավ ավանդական կարատեի առաջնությունը

«Դինամո» մարզադաշտում կայացավ «Կենտրոն» ազգային ավանդական կարատե-դո ֆեդերացիայի ԺԺ առաջնությունը, որին մասնակցում էին մոտ 150 մարզիկներ հանրապետության գրեթե բոլոր մարզերից եւ Լեռնային Դարաբաղից: Առաջնությունն անցկացվեց անհատական կատա, անհատական կումիտե եւ թիմային կումիտե մրցաձեւերից: Ֆեդերացիայի նախագահ Սուրեն Մաթեւոսյանը նշեց, որ առաջնության նպատակն է բացահայտել լավագույն սաներին, ընդգրկել նրանց ֆեդերացիայի հավաքականի կազմում, որոնց հետ առավել լարված պարամուտներ կանցկացվեն, որպեսզի վերջիններս կարողանան մասնակցել Եվրոպայի եւ աշխարհի առաջնություններին: ԺԺ առաջնությունն անցկացվում է ամեն տարի:

Գ. Գ.

ԲԿՄԱ-ն ուժեղագույնն է Եվրոպայում

Մոսկվայի ԲԿՄԱ-ի բասկետբոլիստները 6-րդ անգամ ուժեղագույնը ճանաչվեցին Եվրոպայում: Ավելի հաճախ բասկետբոլի եվրոլիգայում հաղթել է միայն Մադրիդի «Ռեալը»: Եզրափակիչ խաղում ԲԿՄԱ-ն 91-77 հաշվով պարտության մատնեց իսրայելական «Մակաբիին»: ԲԿՄԱ-ի կազմում ամենաարդյունավետը Լենգդոնն էր, որը թիմին 21 միավոր պարգեւեց: «Մակաբիի» կազմում 23 միավոր վաստակեց Բայնումը:

Նշենք, որ եզրափակիչում երկու թիմերը վերջին երեք տարիներին 2-րդ անգամ էին հանդիպում: 2006-ի մայիսին, Պրահայում հաղթել էր ԲԿՄԱ-ն: Բանակային բասկետբոլիստ Ռամունաս Շիշկաուսկասը ճանաչվեց եվրոլիգայի լավագույն խաղացող: 3-րդ տեղի համար մրցավեճում «Սիենան» 97-93 հաշվով առավելության հասավ «Տաու Կերամիկու» թիմի նկատմամբ:

Արթուր Աբրահամը փնտրում է շանը

IBF-ի վարկածով միջին քաշում աշխարհի ներկայիս չեմպիոն Արթուր Աբրահամը կորցրել է շանը: Երբ բոնցմամարտիկը Շվեյցարիայում նախապատրաստվում էր հունիսի 21-ին Էդիսոն Միրանդայի հետ ԱՄՆ-ում կայանալիք մենամարտին, նրա «Մայք Թայսոն» մականվամբ շունը հեռացել էր բեռլինյան բնակարանից: Աբրահամը շանը գտնողին խոստացել է իր հետ տանել ԱՄՆ՝ դիտելու Միրանդայի հետ մենամարտը՝ հոգալով ողջ ծախսերը:

Չորս թիմերի մասնակցությամբ

Ռուսաստանի երկաթուղու գավաթի 2-րդ խաղարկությանը կմասնակցեն Մոսկվայի «Լոկոմոտիվը», իտալական «Միլանը», անգլիական «Չելսին» եւ իսպանական «Սեւիլիան»: Մրցաշարը կանցկացվի Մոսկվայում, օգոստոսի 1-3-ը: Մրցանակային ընդհանուր հիմնադրամը 5 մլն եվրո է: Անցած տարի այն կազմում էր 6 մլն եվրո: Կազմակերպիչները հույս ունեն, որը ծախսերը կփոխհատուցվեն եւ նույնիսկ որոշ եկամուտ կստացվի, որ կօգտագործվի բարեգործական նպատակներով: Հանդիպումների տոմսերի գինը 500-ից 2500 ռուբլի է:

Էջը պատրաստեց ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

Փոխվարչապետ Արմեն Գետոգյանի այցը Լոռու մարզ

Բացվեց Վանաձորի թիվ 10 դպրոցի մարզադահլիճի եւ հանդիսասրահի մասնաշենքը

Մայիսի 4-ին տոնական մթնոլորտ էր Վանաձորի Սայաթ-Նովայի անվան (թիվ 10) միջնակարգ դպրոցում: Տեղի ունեցավ դպրոցի մարզադահլիճի եւ հանդիսությունների սրահի մասնաշենքի բացման արարողությունը, որին մասնակցում էին ՀՀ փոխվարչապետ, տարածային կառավարման նախարար Արմեն Գետոգյանը, ՀՀ կառավարության տարածային կառավարման եւ տեղական ինքնակառավարման վարչության պետ Խաչիկ Վարդանյանը, Լոռու մարզպետ Արամ Ղուլարյանը, փոխմարզպետներ Զոհրաբ Թոռոսյանը, Արսեն Դարբինյանը, Վանաձորի հաղարապետ Սամվել Դարբինյանը, «Լինսի» հիմնադրամի դրամաշնորհային ծրագրի ղեկավար Հռայր Մարգսյանը, «Ա. Հակոբյան» ՍՊԸ-ի տնօրեն Արթուր Հակոբյանը, ուսուցիչներ, աշակերտներ:

Մեզ հետ ունեցած զեղագույցի ընթացում տիկնարությունն իրականացրած «Ա. Հակոբյան» ՍՊԸ-ի նախագահ **Արթուր Հակոբյանը** նշեց, որ աշխատանքներն սկսվել են 2007-ի հունվարից, որի իրականացման համար նախատեսված էր 246 միլիոն 540 հազար դրամ: Կառուցվել է 288 մ տարածով ֆուտզալի (մինի ֆուտբոլի) խաղադաշտ, 360 մ տարածով ծածկված սպորտդահլիճ՝ օժանդակ կառույցներով, 270 մ տարածով, 144 նստատեղով հանդիսությունների սրահ, 48 տեղանոց ճաշարան՝ բուֆետով, ժամանակակից սարքավորումներով հագեցած: Բոլոր աշխատանքներն իրականացվել են միջազգային չափանիշներին համապատասխան:

Բացման արարողությունից հետո, փոխվարչապետ **Արմեն Գետոգյանի** գլխավորությամբ, մարզադահլիճի նիստերի դահլիճում տեղի ունեցավ խորհրդակցություն: Արմեն Գետոգյանը նշեց, որ նոր ձեւավորված կառավարությունն սպասվող մի քանի տարվա ընթացքում մարզերում ուշադրություն է դարձնելու մարզերին: Երեւանի եւ մարզերի հավասարի զարգացման խնդիր կա: Փորձելու են ավանդույթ դարձնել մարզերում կառավարության արտագնա նիստեր կազմակերպելը: Առաջիկա նիստերը կսկսեն Լոռու եւ Շիրակի մարզերից:

Խորհրդակցության հիմնական հարցն արդեն հետեւանքով անօթեւան մնացածների խնդիրն էր: Զեկուցումով հանդես եկավ Խաչիկ Վարդանյանը: Նա նշեց, որ Լոռու մարզում անօթեւանների ցուցակում ընդգրկվել է 2260 ընտանիք: 19 համայնքում 70 ընտանիքների համար բնակարանաշինության նպատակով արդեն իսկ հատկացվել է 640 մլն դրամ, մեկ ամսվա ընթացքում տեղի կունենա մրցույթը եւ կսկսվեն աշխատանքները:

Լեւոն Ասլանյանը նշեց, որ, ըստ իրենց ցուցակների, անօթեւան են 2403 ընտանիք: Մնացածն այն ընտանիքներն են, որոնց բնակավայրերի համայնքապետերը մերժել են անօթեւան ճանաչել, իսկ դատարանները ճանաչել են: Սակայն դեռեւս վերջնական ցուցակները չեն:

Քաղաքապետ **Սամվել Դարբինյանը** ներկայացրեց Վանաձորի 84 բազմաբնակարան շենքերի խնդիրները, որոնք 3-րդ աստիճանի վթարայնություն ունեն: Դրանցից 10 շենք ու եւս 7 շենք Ստեփանավանում վթարավտանգ են, որոնց վերականգնելու համար պետք է 8,1 միլիարդ դրամ: **Արամ Ղուլարյանն** անդրադարձավ նաեւ համայնքների տեղական հարկերի հավաքագրման խնդրին: Հավաքագրումն այս տարվա առաջին եռամսյակում գոհացուցիչ չէ: Դա կապված է համայնքապետերի առաջիկայում կայանալիք ընտրությունների հետ: Նշվեց, որ հավաքագրումը կազմակերպված իրականացնելու համար պետք է օգտագործվեն բոլոր լծակները, համայնքապետին անվստահություն հայտնելը միջոց չէ:

Մարզում ավարտվել է 2260 ընտանիքի համար բնակարանաշինության նպատակով արդեն իսկ հատկացվել է 640 մլն դրամ, մեկ ամսվա ընթացքում տեղի կունենա մրցույթը եւ կսկսվեն աշխատանքները:

Մարզում ավարտվել է միջազգային չափանիշներին համապատասխան:

Բացման արարողությունից հետո, փոխվարչապետ **Արմեն Գետոգյանի** գլխավորությամբ, մարզադահլիճի նիստերի դահլիճում տեղի ունեցավ խորհրդակցություն: Արմեն Գետոգյանը նշեց, որ նոր ձեւավորված կառավարությունն սպասվող մի քանի տարվա ընթացքում մարզերում: Երեւանի եւ մարզերի հավասարի զարգացման խնդիր կա: Փորձելու են ավանդույթ դարձնել մարզերում կառավարության արտագնա նիստեր կազմակերպելը: Առաջիկա նիստերը կսկսեն Լոռու եւ Շիրակի մարզերից:

Խորհրդակցության հիմնական հարցն արդեն հետեւանքով անօթեւան մնացածների խնդիրն էր: Զեկուցումով հանդես եկավ Խաչիկ Վարդանյանը: Նա նշեց, որ Լոռու մարզում անօթեւանների ցուցակում ընդգրկվել է 2260 ընտանիք: 19 համայնքում 70 ընտանիքների համար բնակարանաշինության նպատակով արդեն իսկ հատկացվել է 640 մլն դրամ, մեկ ամսվա ընթացքում տեղի կունենա մրցույթը եւ կսկսվեն աշխատանքները:

Լեւոն Ասլանյանը նշեց, որ, ըստ իրենց ցուցակների, անօթեւան են 2403 ընտանիք: Մնացածն այն ընտանիքներն են, որոնց բնակավայրերի համայնքապետերը մերժել են անօթեւան ճանաչել, իսկ դատարանները ճանաչել են: Սակայն դեռեւս վերջնական ցուցակները չեն:

Քաղաքապետ **Սամվել Դարբինյանը** ներկայացրեց Վանաձորի 84 բազմաբնակարան շենքերի խնդիրները, որոնք 3-րդ աստիճանի վթարայնություն ունեն: Դրանցից 10 շենք ու եւս 7 շենք Ստեփանավանում վթարավտանգ են, որոնց վերականգնելու համար պետք է 8,1 միլիարդ դրամ: **Արամ Ղուլարյանն** անդրադարձավ նաեւ համայնքների տեղական հարկերի հավաքագրման խնդրին: Հավաքագրումն այս տարվա առաջին եռամսյակում գոհացուցիչ չէ: Դա կապված է համայնքապետերի առաջիկայում կայանալիք ընտրությունների հետ: Նշվեց, որ հավաքագրումը կազմակերպված իրականացնելու համար պետք է օգտագործվեն բոլոր լծակները, համայնքապետին անվստահություն հայտնելը միջոց չէ:

ՄԻՆԱՍԵ ՄԽԻԹԱՐՅԱՆ

Ավտոգազալցակայաններում գազի գների արհեսական բարձրացում

1-ին էջից

եվ հիմնական եզրակացությունը, որին կարելի է հանգել, այն է, որ գազի գինը դրանով գնող սնեսվարողների համար թանկացել է ոչ թե 50 տոկոսով, այլ մոտ 3 տոկոսով: Ինչը նշանակում է, որ այն գրեթե չի թանկացել եւ ավտոգազալցակայանները արհեսականորեն են բարձրացրել իրենց վաճառած գազի գինը: Սկզբում է, որ այստեղ գործ ունենք ինչպես հակամրցակցային համաձայնության, այնպես էլ գերիշխող դիրքի չարաշահման հետ:

Հանձնաժողովի հաղորդագրության մեջ, լգիտես ինչու, խոսվում է միայն հակամրցակցային համաձայնության հնարավորության, այլ ոչ թե նաեւ գերիշխող դիրքի չարաշահման մասին: Մինչդեռ, ըստ հանձնաժողովի ապրանքային շուկաներում գերիշխող դիրք ունեցող սնեսվարող սուբյեկտների գրանցամատյանի, «Երեւան քաղաքի բնական գազ» ապրանքային շուկայում գերիշխող դիրք ունի Գազիկ Ծառուկյանին պատկանող «Մուլտի Լեոն» ընկերությունը՝ շուկայում զբաղեցրած 57 տոկոս ծավալով: Հետաքրքրական է, մի՞թե վերջինս չի թանկացրել իր կողմից մատակարարվող ապրանքի գինը, որ դա չեն նկատել հանձնաժողովում եւ միայն նրանից սկսող այլ ավտոգազալցակայանն՞րն են այդպես վարվել: Ամենայն հավանականությամբ, գազի գնի չհիմնավորված բարձրացումը կատարել է հենց գերիշխող դիրք ունեցող ընկերությունը եւ հանձնաժողովը չի կարող դա «չնկատել»: Հոսանք, որ հանձնաժողովը կկարողանա կանխել գազի գնի չհիմնավորված բարձրացումը, ինչն իր հերթին հնարավորություն կտա կանխելու տրանսսպորտային ձեռնարկությունների կողմից ուղեւորափոխադրման գնի հնարավոր բարձրացումը:

«Էկոնոմիկա եւ Իրավունք» ամսագիր

Ինչպես անքերի վարել հաշվապահությունը եւ խուսափել հաշվապահական, հարկային եւ իրավաբանական սխալներից

• Օրենսդրական նորություններ • Պարզաբանումներ
• Խորհրդատվություն

«Էկոնոմիկա եւ Իրավունք» - ամսագիր ղեկավարների եւ մասնագետների համար
Բաժանորդագրվելու համար զանգահարեք 54-24-81, 54-74-81

ՕՐԱԿԱՆ ՀԱՄԱՐ ԶԱՆԳԱՀԱՐԵՔ՝ 58-29-60

Լուսանկարն գրաֆիկորեն իրականացնող՝ «Ազգ տպագիր» ՍՊԸ, Երեւան, Հանրապետության 47: Պետական գրանցման վկայականի համարը՝ 02 Ա N 047261, տրված՝ 17.02.00 թ.
Թողարկման պատասխանատու, գլխ. խմբ. Յակոբ Անթեբյան: Տպաքանակ՝ 3000, ստորագրված է տպագրության՝ 5.05.2008, գինը՝ 100 դրամ, տպագրվում է «Տիգրան Մեծ» հրատարակչության տպարանում՝ Արշակունյաց 2:

Անի տուր

«Անի Տուր» պատմաճանաչողական զբոսաշրջային գործակալությունը կազմակերպում է 7-ից 10-օրյա բարձրակարգ շրջագայություններ դեպի պատմական Հայաստան՝ նվիրված ամենիկատեալ մեծանուն գրող Վիլյամ Սարոյանի ծննդյան 100-ամյա հոբելյանին:

Շրջագայության մասնակիցները, բացի մեծ գրողի ծննդավայր Բիթլիսից, կայցելեն նաեւ Կարս, Անի, Բագրեւան, Վան, Մուշ, Խնուս, Էրզրում, Արարատյան բարեբերներ:

Օգտվելը Ձեզ ընձեռնված եզակի հնարավորությունից եւ, մասնակցելով դարձեք մեր այս հիշարժան ուխտագնացությունների:

Մանրամասների համար կարող եք այցելել մեզ հետեւյալ հասցեով՝
Երեւան,
Բարեկամության 28, սենյակ 20.
Հեռ. (091) 203 206,
(094) 203 206

Վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքը բարձրացվել է 0.25 տոկոսային կետով՝ սահմանվելով 6.75 տոկոս

2008 թ. մայիսի 5-ի նիստում ԿԲ խորհուրդը բարձրացրեց վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքը 0.25 տոկոսային կետով՝ սահմանելով այն 6.75%:

2008 թ. ապրիլին մարտի նկատմամբ արձանագրվել է 1.1% գնաճ, որի պարագայում 12-ամսյա գնաճը կազմել է 10.7%՝ ըստ 4 տոկոսային կետով բարձր լինելով նախորդ տարվա վերջում արձանագրված մակարդակից:

ԿԲ խորհուրդը արձանագրեց, որ համաշխարհային պարենային շուկաներում բարձր գնաճային միջավայրը եւ դրանով պայմանավորված պարենային ապրանքների ներքին գների վրա ճնշումները պահպանվել են, իսկ արտաքին միջավայրի հետագա զարգացումների անորոշության աստիճանը մնացել է բարձր: Միաժամանակ, պարենային ապրանքների գների բարձրացման երկրորդային ազդեցությունները առավել ուժգնացել են՝ մեծացնելով գնաճային ճնշումները ոչ պարենային ապրանքների ու ծառայությունների շուկաներում, եւ ավելացրել են գնաճային սպասումները:

ԿԲ-ի խորհուրդը համակարծիք է, որ առաջիկայում գնաճային ճնշումները պահպանվելու են եւ դրամավարկային պայմանների աստիճանական խստացումը նպաստակ ունի մեղմելու արտաքին զարգացումներով պայմանավորված երկրորդային ազդեցությունները եւ գնաճային սպասումները:

ԿԲ մամուլի ծառայություն

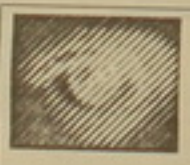

Նորարար փորձառական արվեստի կենտրոնը

մայիսի 6-հունիսի 25-ը ներկայացնում է

Սամվել Վանոյանի

«Ենթագիտակցական զուգորդություններ»

անհատական ցուցահանդեսը:

Համադրող՝ Դավիթ Կարեյան:

Բացումը՝ ժ.17-ին:

Դիտման ժամերը՝ երկուշաբթի-ուրբաթ՝ 11:00-17:00,
շաբաթ՝ 11:00-15:00:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԳՆԱՆՇՄԱՆ ՀԱՐՑՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

«Երեւանի հ. 84 միջնակարգ դպրոց» ՊՈԱԿ-ը (տրամադրող) «Գ.84 ԱՊԲՄ-1-08» ծանուցագրով կազմակերպում է գնանշման հարցում՝ «Երեւանի հ. 84 միջնակարգ դպրոց» ՊՈԱԿ-ի կարիքների համար ատակերական գույքի ձեռքբերման նպատակով: Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 700 դրամ վճարելով ՀՍԲ հաշվարկային քանակի 16063450101 2 հաշվարկային հաշվին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ Երեւան, Քանաքեռ, 14 վրաց. տուն 1:

Հրավերն անձնական ներկայացնելիս անձը հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրվա մինչեւ 11-ը:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԳՆԱՆՇՄԱՆ ՀԱՐՑՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

«Երեւանի թիվ 8 միջնակարգ դպրոց» ՊՈԱԿ-ը (տրամադրող) «Գ.8-ԱՇԲՄ-1-08» ծանուցագրով կազմակերպում է գնանշման հարցում՝ «Երեւանի թիվ 8 միջնակարգ դպրոց» ՊՈԱԿ-ի վերանորոգման աշխատանքների ձեռքբերման նպատակով: Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 700 դրամ վճարելով 20500020475 3 հաշվարկային հաշվին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ Երեւան, Մասիսի 17:

Հրավերն անձնական ներկայացնելիս անձը հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրվա մինչեւ 11-ը:

ՀՀ կենտրոնական բանկը տեղեկացնում է, որ արժութային շուկայում ձեւավորվել են հետեւյալ արտարժույթների միջին փոխարժեքները. 05.05.2008 թ.

ISO-ի կոդը	Միավոր	Արտարժույթ	Միջին փոխարժեք
USD	1	ԱՄՆ դոլար	306.95
EUR	1	ԵՎՐՈ	475.47
RUR	1	Ռուս. ռուբլի	12.93
GEL	1	Վրաց. լարի	209.09

www.azg.am